

SÖZCÜK ANLAMI ÜNİTESİNDEN SON 6 YILDA KAÇ SORU ÇIKTI?

SORU MODELİ	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Sözcük Anlamıyla İlgili Kavramlar	-	2	1	-	-	1
Deyim ve Atasözleri	1	1	-	-	-	-
Söz Yorumu	1	1	3	2	3	2
Cümledeki Boşluklara Uygun Sözcükleri Getirme	1	-	1	-	-	-

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük somut anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Maç sırasında yaşadığı heyecanı bir türlü unutamıyordu.
- B) Doktor küçük çocuğun kalbinde delik olduğunu söyledi.
- C) Bebeğin daha çok ilgiye ihtiyaç duyduğunu biliyordu.
- D) Sonunda korkusunu yenip her şeyi anlatmıştı.
- E) Bu ayrılık onun dünyasında büyük yıkıma yol açmıştı.

2. Poe incelemeleri, hem birey olarak onu hem de Romantik akımı masaya yatıran (enine boyuna araştıran) eleştirmenlerin başvuru kaynağı hâline geldi. Bu anlamda biricikliğiyle (özgünlüğüyle) öne çıkan birçok Poe biyografisi yayımlandı. Peter Ackroyd "Poe: Kısacık Bir Hayat" isimli kitabıyla kervana katıldı (topluluk içinde yer aldı). Poe'nun gizemli yaşamının izini sürenler (yaşamını merak edenler) her seferinde yeni tatlar devşiriyor (farklı bilgilere ulaşıyor).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayraç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

3. I. Sonbaharın gelmesiyle bahçedeki çiçekler solmaya başlamış.
- II. Yeni müdür öğrencilere çok sert davranıyormuş.
- III. Önüne konulan patateslerin hepsini tek tek soydu.
- IV. Kendisine yapılanları verdiği emeğin karşılığı olarak görmüyordu.
- V. Akşam eve gelince yorgunluktan uyuyakalmış.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcükler gerçek anlamının dışında (mecaz anlamıyla) kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

4. İnsana ait organ isimleri deyimlerimizde sıkça kullanılır. Bu organ isimlerinden biri olan "kafa" sözcüğü birçok deyimimizde yer alır. Örneğin "kafa patlatmak" deyimini "çok bunalmak, çok sıkılmak" anlamındayken "kafa tutmak" deyimini "boyun eğmemek, karşı gelmek" anlamında kullanılır. "Kafa göz yarmak" deyimini "beceriksizlik göstermek" anlamına gelirken "kafası (kafasına) takılmak" deyimini "zihni bir şeyle sürekli olarak uğraşmak" anlamındadır. "Kafasına dank etmek" deyimini "bir olay sebebiyle birden ayrılmak, doğruyu anlamak" anlamına gelmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

5. Aşağıdakilerden hangisi atasözü değildir?

- A) Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.
- B) Ağaç yaşken eğilir.
- C) Ayıkla pirincin taşını.
- D) Kaçan balık büyük olur.
- E) Sel gider, kum kalır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "tutmak" sözcüğünün kullanımı, ayrıca içindeki anlamıyla uyusmamaktadır?

- A) Siz işinizi halledin gelin, çantanızı ben tutarım. (Emanet olarak yanında bulundurmak, alıkoymak)
- B) Bir tartışma çıksa en çok beni tutardı. (Benimsemek, beğenmek)
- C) Dışarıdan soğuk geliyor, kapıyı açık tutmayın. (Herhangi bir durumda kalmasını sağlamak)
- D) Bu romanı tutarsa yenisini yazacakmış. (Geniş ilgi görmek)
- E) İşe yeni başlayan bekçi, diğerinin yerini tutmamıştı. (Bir kimsenin yerini almak)

7. Yazınsal yapıtlar özellikle roman, ---- içinde var olan insanı ele alırken ---- tüm estetik olanaklarından yararlanır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) gelişen teknoloji - düşüncenin
- B) değer yargıları - yaşamın
- C) toplumsal yapı - dilin
- D) hayalleri - duyguların
- E) değişen dünya - varlıkların

8. Yüzyıllar boyu sanatçılar, yazarlar, düşünürler, bilim adamları yazıyor. İlk insandan bu yana yazmak bir ihtiyaç insanoğlu için. Bir sanatçı, bir yazar için hava, su gibi temel bir ihtiyaç. Ama yazmak aynı zamanda tüketmek demek. Sürekli yazdığınızda bir süre sonra kendinize soruyorsunuz: "Şimdi ne yazsam?" Oysa yazılmış nice konu önümüzde dağ gibi duruyor. Sanatçıya düşen parlaklığını kaybetmiş bu gümüş parçalarını biraz parlatmaktır.

Bu parçada geçen "parlaklığını kaybetmiş gümüş parçalarını biraz parlatmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni anlatım olanaklarına başvurmak
- B) Unutulmaya yüz tutan konuları yeniden canlandırmak
- C) Daha önce denenmemiş söyleyişlerle edebiyat ortamını hareketlendirmek
- D) Önemi kaybeden sanatçıları gündeme getirmek
- E) Özgün bir üslupla sanatsal gelişmelere katkı sağlamak

9. Ünlü yazarın edebiyatın mutfağında pişirdiği öykülerini anlamak, ciddi bir çabayı ve çok yönlü bir okumayı gerekli kıyor. Çünkü yazar öykülerinde birçok yazara ve esere göndermeler yapıyor. Dolayısıyla onun öykü evreni kendi alanında uzman birçok yazar ve sanatçıya açılıyor.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen öykülerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazılmasının zaman ve emek istediği
- B) Yararlanılan kaynakların kişisel bir anlatımla dönüştürüldüğü
- C) Daha önce ele alınan konulara değinildiği
- D) Yazınsal birikimden faydalanılarak oluşturulduğu
- E) Sağlam bir eleştirel anlayışla değerlendirildiği

1-B 2-D 3-C 4-A 5-C 6-B 7-C 8-B 9-D

Çözümlü Soru

1. "Vurmak" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde "olumsuz yönde etkilemek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Ülkede adı birçok olaya karışan ünlü suçlunun ellerine ve ayaklarına kelepçe vurdular.
- B) Yaşanan ekonomik kriz turizm sektörünü vurdu.
- C) Elindeki sopayla gelip geçenlere vurmuş.
- D) Açık pencereden içeriye güneş vuruyordu.
- E) Önce kapıyı vurmuş, sonra da dışarıdan seslenmişti.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "taşımak" sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu yaptıklarınız herkes için önem taşıyor.
- B) Çantayı evden buraya kadar sırtında taşımış.
- C) O, üstünde askeri bir üniforma taşıyordu.
- D) Bu salıncak elli kilodan fazlasını taşımaz.
- E) İçinde hiçbir sorumluluk duygusu taşıımıyormuş.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Ruhumu dolduran bir aydınlıktı
Gördüm ama böyle güzel görmedim
- B) Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya
Binbir başlı kartalı nasıl taşır kanarya
- C) Öğrenmediklerini öğrensen
Bilmediklerini bilsen ne değişirdi
- D) Gülen çehremi görüp
Sanmayın beni bahtiyârdır
- E) Bir kız vardı yok gibi öyle güzel
Ne yerde ne gökte belki tuzda

Bir sözcüğün olumsuzunun karşıtı olmadığını unutmayalım.

Çözümlü Soru

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad aktarması yoktur?

- A) Bir depoyla Samsun'a kadar gitmişlerdi.
- B) Maçtan sonra bütün şehir sokağa dökülmüştü.
- C) Şairler içinde en çok Yahya Kemal'i okurum.
- D) Rötör yapan uçağımız az önce Ankara'ya indi.
- E) Trenin geldiğini gören yolcular birden hareketlendi.

5. ---- imkânı sunarak bireyleri yakınlaştıran ve "özgürlük" alanlarını genişleten internet, ---- toplumsal gelişmeye olumlu bir etki yapmaktadır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Verileri depolama - yaygınlaşan kullanımıyla
- B) Yaşadıklarımızı paylaşma - görselliğiyle
- C) Bilgiyi işleme - kazanılan zamanla
- D) Karşılıklı iletişim - yayılan bilgiyle
- E) Hızla yarışma - gelişen teknolojiyle

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Eve geç gelmesinden dolayı şüphelenmiş, yüreğine bir kurt düşmüştü.
- B) Artık ok yaydan çıktı, geri dönülmesi zor bir noktaya geldik.
- C) Haberi alınca burnunun direği sızlamış, ne yapacağını bilememişti.
- D) Ben onunla hesabımı kapattım, her türlü ilişkiyi bitirdim.
- E) Bu dükkânı almadan önce ince eleyip sık dokumuş, her şeyi en ince ayrıntısına kadar araştırmıştı.

7. O, çözümlmelerini yaptığı şiirlerin arka merdivenini gören bir eleştirmendir. Kesin hükümlere varmak gibi bir iddiası yoktur. Onun yapmaya çalıştığı, şiirin ruhuna nüfuz ederek şairin getirdiği yenilikleri ortaya çıkarmaktır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şairin etkilendiği sanatçıları tanımak
B) Şiirde yer alan dil oyunlarını anlamak
C) Şiirin bilinmeyen yönlerini açığa çıkarmak
D) Şiirin anlatmak istediğini önceden kestirmek
E) Şiirdeki birikimin edebiyata katkısını analiz etmek

8. I. Keskin sirke küpüne zarar.
II. Demir tavında dövülür.
III. Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
IV. El elin eşeğini türkü çağırarak arar.
V. Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

Yukarıda numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca aynı doğrultudadır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

9. I. Belki bu öyküde anlatılanlar gerçek yaşamdan alınmıştır.
II. Bu delikanlı olsa olsa lise mezunudur.
III. Bu bölgeye daha çok ocak ayında kar yağmış.
IV. Mağazanızda en fazla yirmi çeşit ürün bulabilirsiniz.
V. Gör bak, bu maçı yüzde yüz alacağız.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözler aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

10. Düşlere çağrı yapan, bizi gizemli dünyalara alıp götürün ne çok edebî eser vardır. İnsanlığın, acıtan katı gerçeklerin dışına çıkma ihtiyacı hiçbir zaman bitmemiştir. Düşler, gerçeklere giden yolu aydınlatan yol işaretleridir. Düşler ve gerçekler yaşamın iki farklı yüzüdür, birbirini ışık ve gölge gibi tamamlayan iki temel güçtür onlar.

Bu parçada altı çizili sözle, düşlerin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Gerçeklerin anlaşılmasını kolaylaştırması
B) Gerçeklere benzeyen yönler içermesi
C) Gerçeklerden yararlanılarak oluşturulması
D) Gerçek yaşamda bir karşılığının olması
E) Olayların gerçek nedenlerini ortaya çıkarması

11. Günümüzde şiddet sarmalını bütün boyutlarıyla işleyen, insan psikolojisini derinleştiren öyküler ağırlıklı olarak ele alınıyor. Kapitalist sistemin eleştirisini bireylerin yalnızlık, işsizlik ve kırılmışlığı üzerinden gerçekleştiren, sistemin çarkları arasında un ufak olmamak için umutsuzca çabalayan bireylerin yaşantılarını odağa alan, yaşandıkça sıradanlaşan gerçekliği düşsel pencerelerle genişleten öyküler bunlar.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazma sürecinde sanatçının gerçeküstü unsurlara sıkça yer vermesi
B) Hayali olaylarla gerçek olayların eşit ölçüde esere girmesi
C) Gerçek dışı öğelerin gerçekmiş gibi okura sunulması
D) Hayattan alınan olayları yazarın kendi dünyasında yeniden kurgulaması
E) Yaşamın basit gibi görülen yönlerinin aslında ne denli karışık olduğunun ortaya konulması

1-B 2-B 3-E 4-E 5-D 6-C 7-C 8-B 9-C 10-A 11-D

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, yan anlamıyla kullanılmamıştır?
- A) Şişenin ağzını bir şeyle kapamalısın.
 B) Bilgisayarı açmak için şu düğmeye basın.
 C) Dağın eteklerinde küçük bir kulübe varmış.
 D) Şu sırtı aşınca bizim köye çok bir yolumuz kalmıyor.
 E) Sabah kalktığında boyunu çok ağrıyordu.
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?
- A) Odanın içini daha iyi görebilmek için bir kibrit yaktı. Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak, tutuşturmak
 B) Asitli içecekler çoğu zaman midesini yakardı. Yanıyormuş gibi bir etki yapmak
 C) Soğuk rüzgâr insanın yüzünü yakıyor. Zarara yol açmak, büyük bir zarara uğratmak
 D) Dışarı çıkma, güneş bugün yakıyor. Çok sıcak olmak
 E) Bu acı biberler ağzı çok fena yakıyor. Keskin, sert ve ısırtıcı bir duyum vermek
3. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde öğüt anlamı vardır?
- A) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
 B) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
 C) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
 D) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
 E) Çirkefe taş atma, üzerine sıçrar.

Çözümlü Soru

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi yansıma bir sözcük değildir?
- A) Camın önüne biriken arılar vızıldıyordu.
 B) Karpuz dolaptan çıkınca tam ortasından çatladı.
 C) Bu köpek evin önünden geçen herkese havlardı.
 D) Zavallının elindeki yara çok sızlıyordu.
 E) İnkâr etse de o, uyurken çok horluyordu.
5. Sözlü edebiyat ---- üzerine kuruludur; bundan dolayı masal anlatıcısı, anlatım sırasında vurgu, tonlama ve telaffuz ----.
- Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?**
- A) eğlenceli olma - önem verir
 B) düşünce üretme - bakar
 C) dil hassasiyeti - özen göstermez
 D) mesaj verme kaygısı - odaklanır
 E) ahenk unsurları - dikkat eder
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yerinde kullanılmayan bir deyim vardır?
- A) Yaşadıklarımı size bire bin katarak tüm ayrıntılarıyla ve gerçekliğiyle anlattım.
 B) Alışveriş merkezi bayram öncesi olmasından dolayı ana baba günüydü.
 C) Kimsenin arkasından konuşmayan, içi dışı bir olan insanlara çok güvenirdi.
 D) Her kafadan bir ses çıkıyor, kimin ne söylediği doğru dürüst anlaşılmıyordu.
 E) Müdür beyin referansı ile işe girmiş olsa da onun istediğini yapmasına göz yummam.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük soyut anlamlıdır?

- A) Kapının arkasından gelen sesle bir anda irkildi.
- B) Onun çantasında her zaman bir kalem ve defter bulunurdu.
- C) Dışarıdan gelen kötü kokular evin içine dolmuştu.
- D) Yolun etrafına dikilen ağaçlar çiçek açmıştı.
- E) Sizin aklınızdan geçenleri bilmemiz mümkün değil.

8. ---- bazen günlük yaşamdan ---- yardımcı olur ve yalnız bize ait olan boş bir alan oluşturur.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Beklentiler - kopmamıza
- B) Yaşama sevinci - sıkılmamıza
- C) Çalışma azmi - soyutlanmamıza
- D) Hayaller - uzaklaşmamıza
- E) Korkularımız - tat almamıza

9. Yazar, edebiyat tarihimizi dününden bugününe inceleli bir dille ve titiz bir anlatımla ele alıyor. Eleştirel bir perspektifle ve kişisel bir cetvelle çiziyor sınırlarını. Bu sayede okur, yazarın anlatımına ortak olmak, bu anlatımın faklılıklarını görmek istiyor.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen sanatçının hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Yorumla açık değerlendirmeler yapması
- B) Okurun durumunu düşünerek hareket etmesi
- C) Öznel ölçütler kullanması
- D) Kendine özgü bir söyleyişinin olması
- E) Ulusal dile önem vermesi

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad aktarması vardır?

- A) Bu adresi isterseniz şuradaki kahveye sorun.
- B) Kadın, beşikte yatan kuzusuna bakmaya dayanamamıştı.
- C) Çocuk sevinçten evine uçarak gitti.
- D) Romanda anlatılanlar, gerçek bir olaydan alınmış.
- E) Turistlerin çoğu bu bölgedeki tarihî yerleri gezmek istiyordu.

Benzetme amacıyla bir sözcüğün başka bir sözcük yerine kullanılmasına istiare denildiğini, ad aktarması olabilmesi için benzetme amacının güdülmemesi gerektiğini unutmamalıyız.

11. İronik anlatımda çarpıcı bir söyleyiş vardır. Bu metot, anlatımın içeriğinden yola çıkarak okura farklı bir uyarı yapmayı tasarlayan sanatçının başvurduğu bir yöntemdir. Sanat eserinde estetik uyarıcı olarak kullanılır.

Bu parçada altı çizili sözle ironik anlatımla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucuda yaşanmışlık hissi uyandırmayı amaçladığı
- B) Çevremizdeki güzelliklerin farkına varmayı sağladığı
- C) Sıra dışı bir yöntem olduğundan okuru sarstığı
- D) Okura güzellik duygusunu kazandırarak onu yönlendirdiği
- E) Yeniliklere ve gelişmeye açık bir üslup kaygısıyla oluşturulduğu

1-E 2-C 3-E 4-D 5-E 6-A 7-E 8-D 9-C 10-A 11-D

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekte somut anlamlı bir sözcük anlam genişlemesiyle soyut bir anlam kazanmıştır?
- A) Binaların çatılarına yerleştirilen antenler kötü bir görüntü oluşturuyordu.
- B) Misafirlerine ikram ettiği çayı yurt dışından getirtmişti.
- C) Çok çalıştığı zaman alnında boncuk boncuk terler birikirdi.
- D) Kitabın son sayfasına kitapla ilgili birtakım notlar yazmıştı.
- E) Bu adamda yüz yok ki, istemediğimiz hâlde sürekli geliyor.

Çözümlü Soru

2. I. Öğretmenimiz kitaptaki şiirin uyak örgüsünü bulmamızı istedi.
- II. Çok kalabalıktılar, sayılarını tam olarak bilemiyorum.
- III. Oyunun son sahnesinde başkarakter yaralanıyormuş.
- IV. Onunla konuşurken cümlelerine dikkat et, yanlış bir şey söyleme.
- V. Evin tam karşısındaki yükselti, evin manzarasını kapatıyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcükler terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

3. Bankamız her zaman çiftçinin kara gün dostudur.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yanlış yaparım korkusuyla hiçbir şeye dokunmadı.
- B) Üzerinde siyah bir takım elbise vardı.
- C) Bölgedeki halk kötü bir yıl geçirmişti.
- D) Eksiklerini giderip işe başlayacakmış.
- E) Yazıldığı dönemde beğenilmeyen bu roman, şimdi yok satıyor.

4. Bu kitabın en güzel yanlarından biri de yazarın yararlandığı kaynakların çok geniş kapsamlı olması. Bu yüzden yazar, dipnot olarak verdiği kaynakçada biz okurlara uzun bir patikada nereden gitmemiz gerektiğini söyler.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen eserin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Çok yönlülük
- B) Yol göstericilik
- C) Evrensellik
- D) Değişmezlik
- E) Şaşırtıcılık

5. Mizahî anlatım, okuyucunun dikkatini çekmek, okuyucuyu düşündürmek ----, sanatçı için ---- olarak akla gelir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) amaçlandığında - en uygun yöntem
- B) tasarlandığında - doğru seçenek
- C) kararlaştırıldığında - istenen bir araç
- D) istendiğinde - geçici bir durum
- E) beklendiğinde - sağlıklı bir tercih

Çözümlü Soru

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Sırası gelince bizim ne kadar güçlü olduğumuza görecek.
- B) Sabah erkenden kalkmış, akşama kadar durmadan çalışmıştı.
- C) Özü sözü bir olduğundan ona çok güvenirdi.
- D) Ondan habersiz yaptıklarını yüzüne vurunca pek bir şaşırılmıştı.
- E) İlgisi olmadığı hâlde bu olaylara onun da adı karışmış.

7. Çehov oyunlarını sahneye taşımak, ince ve detaylı bir çalışma ister. Oyun karakterleri, sosyal hayatın çelişkilerinden damıtılmıştır. Karakterin kendisiyle, sosyal aidiyetiyle yaşadığı çatışmalar dramatik malzemenin başat ögesidir. Belli başlı bir olay yoktur. Olay örgüsü, karakterlerin içsel ve sosyal çatışmaları üzerine kuruludur. Bu yüzden derinlere dalmayı sevmeyen yönetmenin Çehov'a bulaşmaması gerekir. Zira karakterlerin ve olayların sosyo-ekonomik zemini kaybolduğunda, bu karakterler görünmez olurlar. Ya da en iyi olasılıkla kartondan figürler gibi kalakalırlar sahnenin orta yerinde.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamdaki çatışmalardan faydalanmak - yüzeysel olayları ele almak
- B) Toplumdaki insanları bire bir anlatmak - ayrıntıları önemsememek
- C) Sosyalleşmiş insanın sorunlarına değinmek - sıradan bir üslup kullanmak
- D) Toplumun değerleriyle bağdaşmak - herkesin bildiği konulara eğilmek
- E) Tüm insanlığı kucaklayacak nitelikte olmak - ilk bakışta görünmeyenleri algılatmak

Çözümlü Soru

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün araç içindeki anlamı yanlıştır?

- A) İnternet bağımlılığı bir hastalık gibi toplumu sarmıştı. (Yayılp etkisi altına almak, kaplamak)
- B) Ödeme yapmayınca elektriği kesmişler. (Bir şeyden yoksun bırakmak, vermemek)
- C) Senin ekonomiyle ilgili anlattıklarını ben de mantıklı buluyorum. (Herhangi bir görüşe, bir yargıya varmak)
- D) Adamı azarlamakla kalmadı, işine de son verdi. (Yetinmek)
- E) Bu salon nereden baksan bin kişi alır. (Kabul etmek)

9. Biz yazarlar kendimize çok sağırız. Bir anda, hiç beklenmedik şekilde ünleniveriyor eserimiz. Bu yazdıklarım bir şeye benzemiyor diyoruz ama okur ondaki cevheri keşfediveriyor. Duyabilsek bizi şaşırtan dış dünya değil, iç sesimiz olacak belki de.

Bu parçada altı çizili sözle, yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçlerinde yaşadıkları duygusal atmosferi dışarı yeterince aktaramadıkları
- B) Edindikleri bilgi ve izlenimlerin doğruluğunu bilemedikleri
- C) Yazdıkça kendilerini daha güvende ve özgür hissettikleri
- D) Sanatsal yeteneklerinin tam anlamıyla farkında olmadıkları
- E) Anlaşılamamanın verdiği duyarsızlıkla iç dünyalarına kapandıkları

1-E 2-B 3-C 4-B 5-A 6-B 7-A 8-E 9-D

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yoktur?
- A) Kendisine yeni bir ekmeğe kapısı bulup artık orada çalışacaktı.
- B) Meşin yuvarlak ünlü futbolcuyla buluştuğunda herkes heyecanlanıyordu.
- C) Yöre halkı kendine özgü bir şiveyle konuşurdu.
- D) Bilim adamları kızıl gezegene yeni bir uydu gönderecek.
- E) Bu roman, beyaz perdeye aktarılması zor bir kurguya sahip.

2. Alejandro Zambra, çoktandır gözümde bir büyücünün yerini aldı. Onun yazdıklarını okumak, edebiyatın bizde öteden beri bilinegelen ve yaygınlaştıkça kolaylaşan anlatım biçimlerinin elinde tek düzeliğe boyun eğmek zorunda olmadığını anlatıyor. Onun romanlarını art arda okuduktan sonra, toplumsal baskıların yol açtığı acıların sıradan hayatın içinde nasıl kurgulanabileceğini biraz daha iyi anladım. Oysa onu beklerken susuz kaldık. Yaşadıklarımızı anlatma konusunda edebiyatımızın eksikliği çok fazlaydı. Bana öyle geliyor ki yaşanan korkunç zamanları ve acılarını içselleştirerek yazmak, yazarın zihninden hiç çıkmaz. Yazmaya başlayınca siyasal bir dil ve söylem kendini göstermişse canı sıkılabilir. Tıkandığı yerde damar açmanın yollarını arar.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İstenilen nitelikteki yazarlara hasret kalmak
- B) Şaşırtıcı olaylara değinmek
- C) Benliğinde duyarak yazıya dökmek
- D) Yeni çözüm yolları aramak
- E) Sıradan anlatımlara karşı koymak

Çözümlü Soru

3. Aşağıdakilerin hangisindeki altı çizili söz cümleye ötekilerden farklı bir anlam katmıştır?
- A) Onunla neredeysse beş yıldır görüşmüyoruz.
- B) Elinizdeki bu tablo herhâlde yirmi bin lira eder.
- C) Aşağı yukarı Cumhuriyet ilan edildiğinde doğmuş.
- D) Yaklaşık olarak burada iki saat seni bekledim.
- E) Hemen hemen her seferinde ismimi yanlış söyledirdi.
4. “Geçmek” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “etki yapmak, işlemek” anlamında kullanılmıştır?
- A) Okula giderken Mehmetlerin evinin önünden geçeriz.
- B) Bu inatçılık ona sanırım babasından geçmiş.
- C) Yaşadığımız o güzel günler bir rüzgâr gibi geçti.
- D) Dışarıda çok kaldığı için başına güneş geçmişti.
- E) Filmde anlatılanlar bir sahil kasabasında geçiyordu.
5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum, “yüreği ağzına gelmek” deyimıyla uyusmaktadır?
- A) Balkondan atlayınca ona bir şey olacak diye ödümüz kopmuştu.
- B) Rakipleri takımın sıra dışı oyun anlayışı karşısında tir tir titriyordu.
- C) Otomobiliyle kaçmaya çalışan adam, polisleri karşısında görünce dehşete kapılmıştı.
- D) Çocuk salıncaktan düşecek gibi olunca zavalı kadının aklı gitmişti.
- E) Aldığı haberdan sonra bir içeri giriyor, bir dışarı çıkıyor, yerinde duramıyordu.

6. Çok becerikli ve bilgili olamayan, sıradan kimselele uğraşan olmaz. Ama toplumda bir konuma gelmiş; bilgili, becerikli ve başarılı kimseler kolayca başkasının hedefi olur, birtakım hücumlara maruz kalır. Çünkü onun toplumdaki konumu kimilerinin kıskançlık duygusunun kabarmasına yol açar.

Yukarıda açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göz görür, gönül katlanır.
B) Her ağaçtan kaşık olmaz.
C) Meyve veren ağaç taşlanır.
D) Fare çıktığı deliği bilir.
E) Ağacın kurdu içinde olur.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, cümleye ayraç içindeki anlamı katmamıştır?**

- A) Kalabalığın arasından güç bela çıkabiliyordu. (zorlukla)
B) Arabanın şoförü ikide bir frene basmakta zorunda kalıyordu. (sıklıkla)
C) Adam kesintisiz beş dakika güldü bize. (ara vermeden)
D) Kitabın bu bölümünde canlılar kabataslak sınıflandırılmıştı. (özensiz bir şekilde)
E) Mehmet genellikle mavi renkli elbiseleri tercih ediyordu. (çoğu zaman)

8. ---- anlamsal bir bütünlük içinde yerli yerinde kullanıldığı kısa öyküler, yazınsal dilin de en iyi ---- yerlerdendir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Duyguların - sınıandığı
B) Sözcüklerin - biçimlendiği
C) Olayların - anlaşıldığı
D) Kurgunun - görüldüğü
E) Karakterlerin - tasarlandığı

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yansıma yoluyla türetilmiştir?**

- A) Ekmek kırıntılarını güvercinlere verdi.
B) Yıkıntılar arasında resimlerini aradı.
C) Kapının gıcirtısı odadakileri rahatsız etmişti.
D) Hemen arkasında bir karaltı belirmişti.
E) Lavabonun altında bir sızıntı vardı.

Yenileme

Yansıma sözcüklerin doğadaki seslerden yararlanılarak türetildiğini hatırlayalım.

10. - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Son romanımı sözcük sözcük bir kuyumcu titizliğiyle işledim. Her satırına umut ve gözyaşları ek-tim. Bu roman için gecemi gündüzüme kattım. Or-taya çıkan bir eser miydi yoksa şaheser miydi bi-lemem. Ama eser ne çok sattı ne de çok okundu. Yani alıcısı, ortaya saçılan elmasları cam parça-ları sandı.

10. **Bu parçada geçen "ortaya saçılan elmasları cam parçaları sanmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Eserin sanatsal yeterliliği gösterememesi
B) Sanatçının dönemin sanat anlayışlarına ters düşmesi
C) Okurun gerçek sanat yapıtını anlayabilecek yetkinlikte olmaması
D) Yazarın topluma ve toplumsal olaylara duyar-sız kalması
E) Eserin kapalı bir anlatımla oluşturulması

11. **Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

- A) Dolaylama
B) Deyim
C) Mecaz
D) İkileme
E) Soyut isim

1-C 2-B 3-B 4-D 5-E 6-C 7-D 8-B 9-C 10-C 11-A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "akıl" sözcüğü, deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Bir işe başlamadan önce mutlaka büyüklerden akıl alarak hareket ederdi.
- B) Zamanla her şey daha iyi anlaşılır, belki onun akli başına gelir.
- C) Benim böyle karışık işlere aklım ermez doğrusu.
- D) Bu matematik sorusunu zorlanmadan akıldan çözüvermişti.
- E) Aklına gelenleri elindeki kağıda bir bir yazdı.

Karşıma

Bir söz grubunun deyim olabilmesi için kılıplaşmış olması, genellikle mecaz anlam taşıması gerektiğini hatırlayalım.

2. "Sanatçı ister istemez sosyal bir görüşün temsilcisidir. Romanda kahramanlardan biri, romancının sosyal görüşünü açıklayabilir." diyen Peyami Safa, her eserinde kendi sosyal görüşlerini savunan bir kahraman bulundurur. Fakat bunu yaparken tavrını ideolojik yaklaşımın paletleri altında ezdirmez.

Bu parçada altı çizili sözle, söz konusu yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Popüler olma kaygısıyla hareket ederek okurun beklentilerini göz ardı etmediği
- B) Her türlü görüş ve düşünceye açık bir tutum sergilediği
- C) Yazdıklarının benimsenmesi adına okurda herhangi bir baskı oluşturmadığı
- D) Sanatçı kimliğinin oluşmasında düşünce alt yapısının etkili olmadığı
- E) Eserlerinde dünya görüşünü sanatsal kaygıları da gözetererek aktardığı

Çözümlü Soru

3. I. Kütüphaneden kendine uygun bir kitap seçti.
II. Birçok meslek içinden öğretmenliği seçmişti.
III. Şu tişörtlerden birini seç ve giy.
IV. Dünkü seçimde beni yeniden sınıf başkanı seçtiler.
V. İnanın bana, kardeşim çok yemek seçer.

Aşağıdakilerden hangisi, numaralanmış cümlelerde yer alan "seçmek" sözcüğünün anlamlarından biri değildir?

- A) Ne olduğunu anlamak, fark etmek
- B) Titiz davranmak, kolay kolay beğenmemek
- C) Üstün, iyi, uygun bularak yeğlemek
- D) Yararlanmak için ayırmak
- E) Birine oy vererek bir göreve getirmek

Çözümlü Soru

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekte soyut anlamlı bir sözcük, somut bir anlam kazanmıştır?

- A) İş hayatında dürüstlerle çalışmak sana avantaj kazandıracaktır.
- B) Duvarda gördüğünüz o resim benim büyük babama aittir.
- C) Yağışlı bölgelerde bitkiler de daha yeşil ve büyük olur.
- D) Hiçbir maddi karşılık beklemezsiniz bize yardım ediyordu.
- E) Soruların bazılarını bu yolla çözen çok akıllıca olmuş.

Çözümlü Soru

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün sestesi **yoktur**?
- A) Kardeşinin elinden tu ki düşmesin.
 B) Bu şişedeki sütün tamamını iç.
 C) Doğrusu ben de anlatılanlara inanamamıştım.
 D) Adamın uzandığı dal bir anda kırılmıştı.
 E) Sınavdan yüz alınca çok sevinmişti.

Çözümlü Soru

6. "Tenis turnuvasında ünlü raketler karşı karşıya gelmişti." cümlesindeki "raketler" sözcüğü "tenisçiler" anlamında kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Çocuklar piknik yerinde uçurtmalarını uçurmak istediler.
 B) Doktor ona ilaçlarını düzenli olarak kullanması gerektiğini söyledi.
 C) Gördüğü rüyanın etkisiyle gece uyuyamamış.
 D) Şoför, arka koltuktan eksik ücret gönderildiğini söyledi.
 E) Tarım ilaçlarının yanlış kullanılması canlılara zarar veriyor.
7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, gerçek anlamıyla **kullanılmamıştır**?
- A) Bu yaz tatile gidemeyeceğime yanıyorum.
 B) Mahallenin bekçisi arkamızdan bir süre koşt.
 C) Oradan bir sandalye çekip yanımıza otur.
 D) Kağıdı hangi renge boyadığını söylemedi.
 E) Adam sinirden elindeki bardağı sıkıyordu.

Çözümlü Soru

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme yapı-
 lışı bakımından diğerlerinden **farklıdır**?
- A) Bayramda bütün hısımlar akrabayı ziyaret etmişler.
 B) Emekli oluncaya kadar irili ufaklı işlerde çalışmıştı.
 C) Yakaladığı şan şöhret onu değiştirmemişti.
 D) Uzun yıllar mutlu mesut bir hayat sürdürdüler.
 E) Oldukça akıllı uslu bir çocuğa benziyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlam-
 lı bir sözcüğe yer **verilmemiştir**?

- A) Yirmi dördü çarpanlarına ayırırken yanlış bir işlem yapmış.
 B) Elektrik hattının topraklama işleri de yapıldı.
 C) Aynı enlemde yer alan noktalar ekvatora eşit uzaklıktadır.
 D) Sabah kahvaltısında mutlaka yumurta ve zeytin bulunmalıydı.
 E) Son maçta toplam iki asist yapmıştı.

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi mecaz anlam-
 lı **değildir**?

- A) Çivi çıkar ama yeri kalır.
 B) Sebepsiz ölüm olmaz.
 C) Dünyayı sel bassa ördeğe viz gelir.
 D) İki cambaz bir ipte oynamaz.
 E) Kurt dumanlı havayı sever.

1-D 2-E 3-A 4-A 5-A 6-D 7-A 8-B 9-D 10-B

Çözümlü Soru

1. Yetişkinler tarafından ---- çocuklar, zamanla başkalarına da saygı duymayı öğrenir ve sorunlarını ---- çözmeye çalışır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) korunan - isteyerek
B) sevilen - deneyerek
C) önemsenen - uzlaşmayla
D) dışlanan - dürüstçe
E) büyütülen - sevgiyle

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca birlikte verilen tutum ya da davranışla **uyuşmaz?**

- A) Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez. - Beklen-ti içinde olma
B) Alçak yerde tepecik, kendisini dağ sanır. - Bil-giçlik taslama
C) Ne karanlıkta yat ne kara düş gör. - Tedbirl-i ol-ma
D) Eşeği düğüne çağırılmışlar, ya odun eksik ya su demiş. - Bahane uydurma
E) Tekkeyi bekleyen çorbayı içer. - Sıkıntılara kat-lanma

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcüklerin ikisi de tek başına **kullanılamaz?**

- A) Bu kaleye eğri büğrü bir yoldan çıkılır.
B) Su taşımak istediği kova meğer delik deşik ol-muş.
C) O, evli barklı ve son derece saygın biriydi.
D) O da eninde sonunda bizim dediğimize gele-cek.
E) Yanlarında eciş bücüş bir adamla geri dön-düler.

4. I. Elindeki misketleri dört arkadaşa eşit düşecek şekilde paylaştırdı.
II. Ebru, suyun üzerinde renk verme çalışmalar-ıyla yapılan bir süsleme sanatıdır.
III. Sıksa ve kısa boylu olduğu için arkadaşları onunla dalga geçiyordu.
IV. Bacasız sanayi bu yılda döviz gelirlerine önem-li katkı sağladı.
V. Yıllar sonra baba ocağına dönmüş, ailesiyle barışmıştı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerin-de dolaylama vardır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

Yeniden
düşünme

Dolaylamaların en az iki sözcükten oluş-tuğuna dikkat edelim.

5. Twitter her geçen gün kullanıcı sayısını artırıyor. Gelirlerini geçen seneye oranla bu yıl yüzde 200 artıracığı öngörülen şirket, sürekli yeni yatırımlar yapıyor ve kullanıcılarının karşısına yeniliklerle çı-kıyor. Anlayacağınız iş modeli üzerine kafa yor-maktan ziyade, kurulduğundan bu yana kullanıcı sayısının artırmaya, daha çok insana ulaşmaya çalışan twitter, ---- başlıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki de-yimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) ince eleyip sık dokumaya
B) işin içinden çıkmaya
C) meyve almaya
D) derdine deva bulmaya
E) boş atıp dolu tutmaya

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükle ilgili olarak ayraç içinde verilen açıklama yanlıştır?

- A) Ağaçları çok sık bir bahçede salıncak kurdular. (Mecaz anlamıyla kullanılmıştır.)
 B) İtalya bugün seçime gidiyor. (Benzetme amacı güdülmeyen başka bir söz yerine kullanılmıştır.)
 C) Çok güzel bir sesi var, doğrusu böyle seslere biterim. ("Çok sevmek, bayılmak, beğenmek" anlamında kullanılmıştır.)
 D) Dışarı çıkmadan önce yen ayakkabılarını giymişti. (Gerçek anlamıyla kullanılmıştır.)
 E) Kardeşine karşı beslediği kıskançlık zamanla azalmıştı. (Soyut anlamlı bir sözcüktür.)

Çözümlü Soru

7. Kimi yazarlar, hayatı dolu dolu yaşamıştır. Değişik yerler gezmeyi, yeni insanlar tanımayı, bol bol gözlem yapmayı ihmal etmemişlerdir. Dolu dolu yaşarken de yaşamları onlara sağlam malzemeler sunmuştur. Biz de bu sayede onların ortaya koydukları sıkı dokulu metinleri okurken çoğu zaman, yazarın bir tül ardına sakladığı albümüne ulaşırız.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazdıklarını hayallerle beslemesinin anlatımlarını güçlendirdiği
 B) Genellikle asıl söylemek istediklerini örtük, kapalı bir söyleyişle dile getirdikleri
 C) Toplumla ilgili duygu ve düşüncelerini eserleri aracılığıyla açık ettikleri
 D) Yaşamın içinden beslenmelerine karşın bireysel yaklaşımlardan vazgeçemedikleri
 E) Eserlerinde yaşamlarıyla ilgili ilk anda görülmeyecek ayrıntılara yer verdikleri

8. Kalem böyle çalınmıştır yazıma
 Yazım kışımaya uymaz, kışım yazıma

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler aşağıdaki anlam olaylarından hangisini örneklendirir?

- A) Karşıtlık B) Sesteşlik C) Mecaz
 D) Anlamdaşlık E) Çok anlamlılık

9. - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ünlü yazar, edebiyatımızın ve sinema sanatımızın toplumsal vicdanını simgeleyen; duyarlı bir sanatçı ve aydındır. Bu usta kalemin eserlerinde insanın özündeki vicdan kapılarını araladığı görülür. Bu, bazen yazarın kendi anlatımı, bazen de yarattığı kahramanların iç ve dış konuşmaları aracılığıyla gerçekleşir. İç dünyamızda öyle titreşimler yaratır ki onun eserlerinin sayfalarını çevirdikçe daha adil, daha güzel, daha yaşanılabilir ve daha eşitlikçi bir dünyanın derin özlemini duyumsarız.

9. **Bu parça geçen "insanın özündeki vicdan kapılarını aralamak" sözüyle yazarın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?**

- A) Toplumun hassas olduğu sorunlara değinmek
 B) İnsani ve toplumsal duyarlılığa seslenmek
 C) Bireysel yaşamdan kesitler anlatmak
 D) İnsanı kendi iç dünyasından uzaklaştırmak
 E) Kişilerin gizli yönlerini aydınlatmak

10. **Bu parçada altı çizili bölümde görülen söz olayı, aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Dolaylama B) Ad aktarması
 C) Soyutlama D) Kişileştirme
 E) Güzel adlandırma

1-C 2-A 3-E 4-E 5-C 6-A 7-E 8-B 9-B 10-B

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duyular arası anlam aktarması **yoktur**?

- A) Bizi kapıda karşıladı ve bize çok sıcak davrandı.
- B) Sanatçı yumuşak sesiyle dinleyenleri büyülemişti.
- C) Kardeşi, ekşi elmalardan bir tane yedi.
- D) Patron işini yapmayanlara çok sert konuştu.
- E) Küçük çocuk acı bir çığlık attı.

2. I. Kırsal bölgelerden gelenler için şehrin gürültüsü rahatsız edici olabilir.
 II. Güneşli havalarda çocukların açık alanlarda fazla kalmaması gerekir.
 III. Yaşlı adam elindeki bastonu dikkatlice yere bıraktı.
 IV. Bize geldiğinde üzerinde yırtık pırtık elbiseler vardı.
 V. Tiyatro oyunlarında dekor, tiyatronun konusuna göre belirlenir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) I. cümlede, yansıma yoluyla türetilmiş bir sözcük vardır.
- B) II. cümlede, ad aktarmasına yer verilmiştir.
- C) III. cümlede, tüm sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede, biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerden oluşan bir ikileme vardır.
- E) V. cümlede, "dekor" sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır.

3. Ben kendimi bildim bileli okur ve çok severim Tahsin Yücel'i. Ama onu tanıdıktan sonra anladım ki bu sevgim, yazının çeliğiyle kurulan bir bağdan kaynaklanıyormuş. Yazdıklarının adam gibi öğrencisi olma, yazılarını tüm yönleriyle kavrama isteğim beni ona yaklaştırıyormuş aslında.

Bu parçada geçen "yazının çeliğiyle kurulan bağ" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlamaya ve yorumlamaya çalışarak okumak
- B) Yazarın yazınsal birikimini önemsemek
- C) Üslubu içeriğin önünde kabul etmek
- D) Yazılanlara farklı bakış açılarıyla yaklaşmak
- E) İnanıldığı doğrulardan şaşmamak

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme **yoktur**?

- A) Ocağın üstündeki çaydanlık fokur fokur kaynıyordu.
- B) İşe yetişebilmek için kış kıyamet yola çıkmıştı.
- C) Biz konuşurken yerli yersiz araya giriyor, anlamsız şeyler söylüyordu.
- D) İki arkadaş ev ev dolaşip ilanları dağıtmışlardı.
- E) Takıma yeni katılan çocuk kısa ama güçlü bir oyuncuydu.

5. Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcükler karşıt anlamlı **değildir**?

- A) düz - geniş
- B) kâr - zarar
- C) sabah - akşam
- D) evli - bekâr
- E) üzölmek - sevinmek

Çözümlü Soru

6. (I) Belediyemiz, sosyal sorumluluk projesi kapsamında yeni çalışmalara imza atıyor. (II) Bu amaç doğrultusunda ilçemizde çok sayıda kütüphane hizmete açıldı. (III) Son olarak sadece görme engellilerin yararlanabileceği bir kütüphane hizmet vermeye başladı. (IV) Bu konuda çalışma yapan kuruluşlar olsa da henüz seslendirilmeyen pek çok şiir, roman, hikâye, akademik metin ve ders kitabı var. (V) Bu yüzden belediyemiz açılan kütüphanede öncelikli olarak kitap seslendirmeleri yapacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde güzel adlandırma vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcük vardır?**

- A) Masanın üzerine tüm gücüyle vurup dışarı çıktı.
 B) Fareyi çift tıklattırsanız ekranın sağ alt köşesinde bir menü belirir.
 C) Annesine doğru koşan çocuk ona sımsıkı sarıldı.
 D) Balkona konan kuşlar bir koro hâlinde neşeyle ötüyordu.
 E) Kağıtları masanın üstünden aldı ve büyük bir özenle katladı.

Yansıma sözcüklerin anlamlı en küçük parçası, doğadaki bir sesi karşılar; sözcük bu sesin taklit edilmesiyle oluşturulur. Ses taklidi yoluyla oluşmayan sözcükler, sese dayalı bir kavramı karşılama bile yansıma değildir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, gerçek anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Yaşlı adam keskin bakışlarıyla bizi süzdü.
 B) Bugün çok doluyum, yarın görüşelim.
 C) Sizin bu dar görüşlerinizle yol alamayız.
 D) Diğer yarışmacılardan daha yavaş koşuyordu.
 E) Babasının verdiği işler ona çok hafif gelmişti.

9. Lüksemburg'un tarihi eskilere uzanan çok kültür-
 lülüğü, hâlâ çok canlı. Ülkenin köklü tarihi ile kül-
 türü Lüksemburg'u misafirperver bir ülke yapıyor.
 Ülkenin yaklaşık bin yıllık tarihini keşfetmek için
 100 dakikalık bir yolculuk yeterli. Şehrin bu tarihî
dokusu gerçekten büyüleyici.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yaprak" sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Zavallı çocuk, korkusundan bir yaprak gibi titriyordu.
 B) Defterinin bazı yapraklarını sanırım kardeşim yırtmış.
 C) Bitkinin solunum ve besin yapmakla görevli organı yapraklardır.
 D) Baklava ne kadar da ince oysa bu baklavada elli yaprak var.
 E) Kavurucu bir sıcak vardı ve yaprak kıpırdamıyordu.

1-C 2-B 3-A 4-E 5-A 6-C 7-B 8-D 9-D 10-C

TEST-1 Soru-1

1. Beş duyu organımızın en az biriyle algılayabildiğimiz varlıkları karşılayan sözcüklere “**somut anlamlı sözcükler**” denir.
- B seçeneğinde “**kalp**” sözcüğü, vücudumuzdaki bir organın ismidir ve çeşitli duyularımızla algılabilen somut bir kavramdır.

Cevap B

TEST-1 Soru-3

2. **Gerçek anlam**, bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamıdır, diğer bir deyişle sözlükte yer alan ilk anlamıdır.
- Mecaz anlam** ise bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamıdır.
- I, III ve V. cümlelerdeki altı çizili sözcükler **gerçek (temel) anlamlarıyla** kullanılmıştır.
- II. cümlede “**sert**” sözcüğü “**bağışlaması, hoşgörüsü olmayan**” anlamına gelecek şekilde mecaz anlamıyla kullanılırken V. cümlede “**vermek**” fiili “**ayırarak, harcamak**” anlamına gelecek biçimde mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap C

TEST-1 Soru-5

3. **Atasözleri genellikle mecaz anlamlı, kalıplaşmış, yargı bildiren sözlerdir.** Deyimlerin bazıları da cümle hâlinde olup yargı bildirir. Bu tür deyimleri atasözlerinden öğüt verip vermediğine bakarak ayırt edebiliriz.
- C seçeneğinde “**Ayıkla pirincin taşını**” sözü yargı bildiren bir cümledir ama **öğüt içermediği için** atasözü değil, deyimdir.

Cevap C

TEST-2 Soru-1

4. “**Vurmak**” sözcüğü, A seçeneğinde “**takmak, koymak, bağlamak**”, C seçeneğinde “**elini veya elinde tuttuğu bir şeyi bir yere hızla çarpmak**”, D seçeneğinde “**üzerinde görünmek, üzerine düşmek, yansımak**”, E seçeneğinde “**ses çıkarmak için bir şeyi başka bir şey üzerine hızlıca çarpmak**” anlamında kullanılmıştır.
- B seçeneğinde ise “olumsuz yönde etkilemek” anlamında kullanılmıştır.**

Cevap B

TEST-2 Soru-4

5. Benzetme ilgisi söz konusu olmadan, başka bazı ilgilerle, bir sözün başka bir söz yerine kullanılmasına ad aktarması denir.
- A seçeneğinde “**depo**” sözcüğü “**bir depo benzin**”, B seçeneğinde “**şehir**” sözcüğü “**şehirde yaşayan halk**”, C seçeneğinde “**Yahya Kemal**” sözü “**Yahya Kemal’in eserleri**”, D seçeneğinde “**Ankara**” sözcüğü “**Ankara’daki havaalanı**” yerine kullanılarak ad aktarması yapılmıştır.
- E seçeneğinde ad aktarmasına yer verilmiştir.**

Cevap E

TEST-3 Soru-1

6. Şekil veya işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesine yan anlam denilir. A, B, C ve D seçeneklerinde sözcükler yan anlamlarıyla kullanılmıştır.
- E seçeneğinde ise “boyun” sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.**

Cevap E

TEST-3 Soru-4

7. Doğadaki varlıkların çıkardığı seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere yansıma denir. A seçeneğinde “vızıldamak”, B seçeneğinde “çatlamak”, C seçeneğinde “havlamak”, E seçeneğinde “horlamak” sözcüğü yansıma bir sözcüktür. D seçeneğinde ise yansıma sözcüğe yer verilmiştir. Burada “sızlamak” sözcüğü bir sestən yararlanılarak türetilmediği için yansıma değildir.

Cevap D

TEST-4 Soru-1

8. Gerçekte somut anlamlı bir sözcük anlam genişlemesiyle soyut anlamlar kazanabilir, buna soyutlaştırma denir. E seçeneğinde geçen “yüz” sözcüğünün gerçek anlamı “Başta, alın, göz, burun, ağız, yanak ve çenenin bulunduğu ön bölüm, sima, çehre, surat” şeklindedir. Ama bu cümlede soyut bir kavram olan “utanma” sözcüğünü karşılayacak biçimde kullanılmıştır.

Cevap E

TEST-4 Soru-2

9. Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşılığında kazandığı anlama terim anlam denir. I. cümlede “uyak” sözcüğü edebiyatla ilgili, III. cümlede “sahne” sözcüğü tiyatroyla ilgili bir terimdir. II, IV ve V. cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin cümleyle birlikte düşünüldüğünde terim olmadığı görülecektir.

Cevap B

TEST-4 Soru-6

10. Bir ifadenin deyim olabilmesi için en az iki sözcükten oluşması, kalıplaşmış olması, genellikle mecaz anlam içermesi gerekir. A seçeneğinde “sırası gelmek” sözü, C seçeneğinde “özü sözü bir olmak” sözü, D seçeneğinde “yüzüne vurmak” sözü, E seçeneğinde “adı karışmak” sözü deyimdir.

B seçeneğinde kalıplaşmış, mecazlı bir söyleyiş yoktur, dolayısıyla da deyim yoktur.

Cevap B

TEST-4 Soru-8

11. E seçeneğinde “almak” fiili “kabul etmek” anlamında değil, “içine sığmak” anlamında kullanılmıştır.

Cevap E

TEST-5 Soru-1

12. Anlamı ilgi çekici kılmak için bir sözcükle belirtilebilecek bir kavramı ya da varlığı birden çok sözcükle anlatmaya dolaylama denir. A seçeneğinde “ekmek kapısı” sözü “iş” anlamında, B seçeneğinde “meşin yuvarlak” sözü top anlamında, D seçeneğinde “kızıl gezegen” sözü Mars anlamında, E seçeneğinde “beyaz perde” sözü sinema anlamında kullanılmış bir dolaylamadır.

C seçeneğinde ise herhangi bir dolaylamaya yer verilmemiştir.

Cevap C

TEST-5 Soru-3

13. A, C, D ve E seçeneklerindeki altı çizili sözcükler cümleye “**Tama yakın, yaklaşık olarak**” anlamı katmıştır.

B seçeneğinde ise “**herhâlde**” sözcüğü “**büyük bir ihtimalle**” anlamında kullanılarak cümleye olasılık anlamı katmıştır.

Cevap B

TEST-6 Soru-3

14. Seçmek sözcüğü I. cümlede “**yararlanmak için ayırmak**”, II. cümlede “**üstün, iyi, uygun bularak yeğlemek**”, III. cümlede “**benzerleri arasında hoşça gidene seçip almak**”, IV. cümlede “**birine oy vererek bir göreve getirmek**”, V. cümlede “**titiz davranmak, kolay kolay beğenmemek**” anlamında kullanılmıştır.

“**Seçmek**” sözcüğünün A seçeneğinde yer alan “**ne olduğunu anlamak, fark etmek**” anlamı verilen cümlelerde yoktur.

Cevap A

TEST-6 Soru-4

15. Gerçekte soyut anlamlı bir sözcük somut anlamlar kazanabilir, buna **somutlaştırma** denir. Bu durum genellikle sıfatların adlaştırılmasıyla yapılır.

A seçeneğinde geçen “**dürüstlerle**” sözcüğü “**dürüst insanlar**” anlamında soyut bir sözken somutlaşarak “**dürüst**” anlamını karşılamıştır.

Cevap A

TEST-6 Soru-5

16. Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları tamamen farklı olan sözcüklere sesteş sözcükler denir. Sesteş sözcükler arasında hiçbir anlam ilişkisi yoktur.

B seçeneğinde dışın karşıtı olan “**iç**” ve “**içmek**” fiili,

C seçeneğinde “**birinci tekil kişi zamiri**” ve “**vücuttaki leke**”,

D seçeneğinde “**ağacın bir parçası**” ve “**dalmak**” fiili,

E seçeneğinde “**bir sayının adı**” ve “**organ ismi**” olmak üzere sözcüklerin sesteşi düşünülebilir.

A seçeneğinde yer alan “**tut**” sözcüğünün sesteşi yoktur.

Cevap A

TEST-6 Soru-6

17. Örnek cümlede “**raketler**” sözcüğü “**tenisçiler**” anlamında kullanılmış, benzetme amacı güdülmeyen bir sözcük başka bir sözcük yerine kullanılarak **ad aktarması** yapılmıştır.

D seçeneğinde “**koltuk**” sözcüğüyle koltukta oturan müşteri kastedilerek **ad aktarması** yapılmıştır.

Cevap D

TEST-6 Soru-8

18. A seçeneğinde “**hısım akraba**”, C seçeneğinde “**şan şöret**”, D seçeneğinde “**mutlu mesut**”, E seçeneğinde “**akıllı uslu**” ikilemeleri eş anlamlı sözcükler yardımıyla yapılmıştır.

B seçeneğinde yer alan “**irili ufaklı**” ikilemesi ise karşıt anlamlı sözcükler yardımıyla yapılmıştır.

Cevap B

TEST-7 Soru-1

19. Bir cümle ya da parça içine sözcükler yerleştirme sorularında verilen sözcüklerin cümleye yerleştirildiğinde cümlenin anlamıyla uyumuna bakılmalı, hem anlamsal hem de yapısal olarak bir uyumsuzluk oluşmamalıdır.

Bu tür sorularda verilen sözcükleri tek tek deneyerek sonuca girmek gerekir.

Verilen cümleye C seçeneğindeki sözcükler yerleştirildiğinde hem anlamsal hem de yapısal bakımdan bir problemin oluşmadığı görülür:

Yetişkinler tarafından **önemsenen** çocuklar, zamanla başkalarına da saygı duymayı öğrenir ve sorunlarını **uzlaşmayla** çözmeye çalışır.

Cevap C

TEST-8 Soru-1

21. Bir duyuyla algılanabilecek bir kavram ya da varlığın başka bir duyu organıyla ilgili olarak kullanılmasına **duyular arası anlam aktarımı** denir.

A seçeneğinde dokunma duyusuyla algılanabilen “**sıcak**” kavramı görme duyusuna, B seçeneğinde dokunma duyusuyla algılanabilen “**yumuşak**” kavramı işitme duyusuna, D seçeneğinde dokunma duyusuyla algılanabilen “**sert**” kavramı işitme duyusuna, E seçeneğinde tatma duyusuyla algılanabilen “**acı**” kavramı işitme duyusuna aktararak kullanılmıştır.

C seçeneğinde “**ekşi**” sözcüğünde herhangi bir duyu aktarımı yoktur. Sözcük gerçekte olduğu gibi tatma duyusuyla ilgili olacak şekilde kullanılmıştır.

Cevap C

TEST-7 Soru-7

20. Altı çizili sözcüklerin parçaya kattığı anlamı bulmak için parçayı iyi etüt etmeliyiz. Yazarın iletisinin ne olduğuna bakmalı, buna bağlı olarak da altı çizili sözü yorumlamaya çalışmalıyız.

Altı çizili sözcükler genellikle birtakım mecazlar ve somutlamalar içerir. Mecaz ve somutlamaların yazarın dünyasında veya gerçek yaşamda neyi karşıladığına da bakmak gerekir.

Bu parçadaki altı çizili sözde tül perde ve albüm sözcükleriyle somutlama yapmıştır. “**Albüm**” sözcüğüyle yazarın yaşamı kastedilmiş, “**tül perde**”yle de tam olarak görülmesini engelleme anlamı verilmiştir. Yani **yazarın eserlerinde yaşamlarıyla ilgili ilk anda görülemeyecek ayrıntılara yer verdiği anlatılmak istenmiştir.**

Cevap E

TEST-8 Soru-6

22. **Güzel adlandırma**, söylendiğinde insan zihninde olumsuz duygular uyandıran bazı durum, olay, kavram veya varlıkları daha güzel bir biçimde ifade etmektir.

Güzel adlandırma bir çeşit dolaylama olarak kabul edilebilir. Dolaylamadan farkı, olumsuz bir çağırışımı gizlemeye çalışmaktır.

Parçanın III. cümlesinde geçen “**görme engelli**” sözü güzel adlandırmadır. Belleğimizde olumsuz çağırışimler uyandıran “**kör**” sözcüğünün yerine kullanılmıştır.

Cevap C

2. ÜNİTE

CÜMLE ANLAMİ

Bu ünite ne var?

- *Cümlede Kavramlar*
- *Cümle Yorumu*

CÜMLE ANLAMI
ÜNİTESİNDEN SON 6 YILDA KAÇ SORU ÇIKTI?

SORU MODELİ	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Cümle Anlamı- Kavramlar	1	3	2	-	1	1
Cümle Yorumu	2	-	-	3	2	4
Cümle Anlamı-Karma	1	3	1	2	2	2
Cümle Anlamı-Kesin Çıkarılabilir Yargı	-	-	1	2	3	-

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından ötekilerden farklıdır?

- A) Yazarın fantastik ögelere okuru rahatsız edecek derecede yer vermesi, sadece bu romanında görülen bir durum değil.
- B) Yazarın son romanı, köyden kente göçen bir ailenin yaşadığı uyum sıkıntılarını ele alıyor.
- C) Dili ve kurgusuyla yazarın en başarılı romanı olan bu yapıt, yeni bir ödül daha aldı.
- D) Farklı anlatıcıları birbiriyle uyum içinde kullanan yazar, bu sayede okurların ilgisini ayakta tutuyor.
- E) Yazar, sıradan bir konuyu mükemmel anlatımıyla yetkin bir romanın içeriği hâline getirebiliyor.

Anımsatma

“Kanıtlanabilirlik” kavramıyla sorulan sorularda yapılması gereken, cümleleri “öznellik” ve “nesnellik” bakımından incelemektir.

2. Dostlukların, hayal kırıklıklarının ve isyanların anlatıldığı romanda tarihî kişilikler yazara eşlik ediyor; bu da ----.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) yabancıyı olmadığımız bir dünyaya girmemize aracılık yapıyor
- B) aynı konuda eser veren tarihçilere fazla iş bırakmıyor, diyebiliriz
- C) edebiyat ve tarihin en etkili buluşmasına tanıklık etmemizi sağlıyor
- D) romanın gerçeklikten uzak bir anlatıma bürünmesine neden oluyor
- E) yakın tarihin bilinmezlerine kapı açılması için yetersiz kalıyor

- 3. I. bunları daha anlaşılır kılma
- II. yaklaşık iki yılda tamamlanan bu çalışmamız
- III. Orhan Pamuk’un romanlarındaki
- IV. çabasının bir ürünüdür
- V. postmodern öğeleri deşifre ederek

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Sözleri karıştırılmış bir cümlenin anlamlı ve kurallı biçime getirilmesini isteyen bu tip sorularda ilk önce yüklemi yani yargının tamamlandığı bölümü bulmak gerekir. Yüklem olduğu bölüm bulunduğundan sonra anlamsal bağlantılar kontrol edilerek cümle oluşturulur.

Çözümlü Soru

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi ayraç içinde verilen kavramla **ilişkilendirilemez**?

- A) Yazar, özenle seçilmiş sözcükleriyle okurları yapıtın içine çekiyor. (Biçem)
- B) Ünlü şair, şiirlerinde folklorik öğelere yer verirken dilini basitleştirmiyor. (Tahmin)
- C) Bu konuda yeni bir kitap yazdınız diyelim, nelere yer verirdiniz? (Varsayım)
- D) Romanda tarihî bir konu okuru rahatsız etmeyen, ince işçilik taşıyan bir anlatımla sunuluyor. (Değerlendirme)
- E) Kitaptaki kurguyu daha basit tutarsanız roman okumaya yeni başlayanlara da hitap eden bir roman yazmış olursunuz. (Öneri)

5. (I) 1971 yılında çıkan ve 1972'de Sait Faik Armağani'nin bileğinin hakkıyla kazanan *Parasız Yatılı* adlı ilk kitabı, hem Fûruzan için hem de Türk öykücülüğü için bir dönüm noktasıdır. (II) *Parasız Yatılı*, seçici kurulu on bir kişiden oluşan bu armağani, on buçuk oyla alır. (III) Bu "buçuk oy" Behçet Necatigil'e aittir ancak Necatigil daha sonra Fûruzan'a ödülü oy birliğiyle aldığı söyleyecektir. (IV) *Parasız Yatılı*, yayımlanır yayımlanmaz dönemin okurlarının ve eleştirmenlerinin haklı olarak ilgi odağı hâline gelir. (V) Bu kitabın hemen arkasından *Kuşatma* ve *Benim Sinemalarım* adlı öykü kitapları, bereketli bir zeminden âdetâ sökün eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde öznellik yoktur?

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

Öznel yargılar, kişiden kişiye değişkenlik gösteren yargılardır. Bununla birlikte benzetme, kişileştirme gibi herhangi bir söz sanatını içeren, beğeni anlamı olan cümlelerin öznellik taşıdığı unutulmamalıdır.

7. (I) Yazarın öykülerinde kahramanların yüz ifadeleri, bakışları, mekânlar, nesnelere, renkler yalın ama ince bir söyleyişle yer alır. (II) Her ayrıntı, özenle seçilmiş her kelime öykünün bütünlüğü ve öyküdeki mekânı, zamanı, karakterlerin durumunu göstermek için gereklidir. (III) Kelimeler ve ayrıntılar büyük bir titizlikle yerleştirilmiştir metnin dokusuna. (IV) Yazar âdetâ ayrıntıları anlatmadaki ustalığı ve bir sanata dönüştürdüğü yalınlıkla, "sessizliğe ses verir". (V) Öykülerindeki yaşamdan yakaladığı ayrıntılar öyküdeki inandırıcılığın ve karakterlere özgü yaşanmışlık duygusunun sağlam temeller üzerine kurulmasını sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri sözü edilen öykülerin biçemiyle ilgili değildir?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) Yalnız III
D) III. ve IV. E) Yalnız V

Biçem, bir yapıtın nasıl yazıldığıyla ya da bir yazarın yapıtlarını nasıl yazdığıyla ilgili bilgi veren yargılardır. Biçemi soran sorularda "dil", "anlatım", "söyleyiş" kelimelerinin geçmesi biçem için önemli ipuçlarıdır.

Çözümlü Soru

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yargı, gerekçeyle birlikte verilmiştir?
- A) Çiçeğin rengi soldu, bitti şarkısı kuşun
Yol tenha, dal mecâlsiz, su durgun
- B) Çözülen bir demetten indiler birer birer
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun
- C) Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler
- D) Yağmur hep seni hatırlatır bana
Yağmurlu bir günde tatmışım ayrılığını
- E) Yalnız bırakmayın beni hatıralar
Az yanımda kal çocukluğum

8. Romanlarında yaşadığı dönemin tanıklığını yapan sanatçı, ----.

Bu cümlelerin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) kırsal bölgeden kente göç eden insanların yaşadığı fakirliği ele almıştır
- B) toplumsal hareketlilikten etkilenen kadın ve çocukların öykülerini anlatır
- C) olağanüstü, yaşanmamışlık hissi veren olaylar anlatmaz okurlarına
- D) "küçük insanlar"ın küçük serüvenlerini aktarır
- E) iç dünyasında yaşadıklarının dışına çıkmamış, kendini topluma kapatmıştır

1-B 2-C 3-A 4-B 5-C 6-D 7-E 8-E

1. Çay ilk olarak MÖ 2700'lü yıllarda, Çin'de medikal amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır, zaman ilerledikçe suyla bir araya getirilip bir içeceğe dönüştürülmesi ise yine Çin'de MÖ 10. yüzyıla denk gelmektedir.

Bu cümleden, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Çay, 10. yüzyıldan önce içecek olarak Çin'den başka ülkelerde kullanılmamıştır.
B) Çay bitkisi tarihte daha çok, tıp alanında kullanılmıştır.
C) Çay yetiştiriciliğinde Çin hâlâ birinci sıradadır.
D) Çin'de çay, içecek olarak değil, bitkisel tedavide bir araç olarak kullanılmaktadır.
E) Çay bitkisinin varlığı MÖ 2700'lü yıllardan önce Çin'de bilinmemektedir.

Cümle anlamında "kesin olarak çıkarılabilir" biçimindeki sorularda cümlenin içerdiği anlamın dışına çıkılmamalıdır. Her seçenek okunduktan sonra verilen cümleye dönüş yapılmalı ve yorum katılmadan seçenekteki anlamın varlığı kontrol edilmelidir.

Çözümlü Soru

2. I. Sanat yapıtları, insanları günlük yaşamın dışına çıkarabiliyorsa gerçek amacına ulaşmış olur.
II. Özgün olmak isteyen bir sanatçının, kendisinden önce ortaya konmuş yapıtları ve yazarlarını iyi tanıması gerekir.
III. Kendini tekrar tekrar okutan yapıtlar, anlatımda farklılığı yakalamış demektir.
IV. Her yapıt, yazarları tarafından okurlara yazılmış birer mektup hükmündedir.
V. Geleneğe ve geçmişe kendini kapatan sanatçıların kendi mühürlerini taşıyacak eserler oluşturmaları mümkün değildir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri birbirine anlamca en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

3. (I) Cahit Sıtkı Tarancı'nın çoğu Türk şiirine damgasını vuran, yalnızlık izleğinin yoğun olarak yer aldığı şiirlerinde kötümser bir bakış açısı vardır. (II) Özellikle bunaltının ön planda olduğu şiirlerinde şair, yalnızlığını gidermek için bir kurtarıcı olarak ayna imgesini başarılı bir şekilde kullanır. (III) Psikanalizde ayna motifi ruh tahlillerinde kullanılan önemli bir objedir. (IV) Psikanalist Jacques Lacan'ın "ayna evresi" diye tanımladığı zaman dilimi, kişinin "ben"ini oluşturan bir süreçtir. (V) Kişi bu dönemde daha çok narsist karakter özellikleri ortaya koyar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir değerlendirme yapılmıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve V. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

Değerlendirme, bir yapıt veya yapıtları üzerinden bir sanatçı hakkında kişisel görüş bildirmektir. Değerlendirme cümlelerinde ortaya konmuş bir sanatsal üründen söz edilmeli ve cümlede kişisel görüş bulunmalıdır. Bu şekilde olmayan "genel" görüş belirten yargılar değerlendirme niteliği taşımamaktadır.

Çözümlü Soru

4. (I) Her insan, kendisi için bilinenin dışına çıkmak amacıyla yeni düşümler, yeni ilmekler, yeni çözüm yolları arar. (II) Bir sanatçı için bu durum, daha da kaçınılmaz olur. (III) Çünkü sanatçı karşısına dizilen binlerce yolun içinden kendi yolunu kendi çizer. (IV) Bir sanatçının çizdiği yolun, gerçekten o sanatçıya ait olması için kendini diğer sanatçılardan ayırıştırarak derecede o sanatçının üstüne tapulu olması gerekir. (V) Bundan yoksun bir sanatçının yapıtlarının ölümsüzlüğü yakalaması mümkün değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Yazar, anlattığı konu ile içselleşerek duyguları abarttığı için yapıtını melodramın sınırlarına yaklaştırmış. (II) Duygularını abartıyla aktarması, yapıtına içtenlik katmadığı gibi onun okurlarla olan paylaşımını da azaltmış ne yazık ki. (III) Yazarın, yapıtta aslolanın, kelimelerin gücünden hareketle o duyguları verecek anlamı sezdirmediğini bilmediği görülüyor. (IV) Büyük yazarlar bu sezdirmeyi hiç zorlamadan ve okuru rahatsız etmeden yaparlar. (V) Fakat günümüzde birçok yazar, böyle bir yaklaşımı, tercih meselesi olarak görüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde neden-sonuç ilişkisi söz konusudur?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

Bir yargının (sonuç) gerçekleşme nedeni, gerçekleşmesini sağlayan etken cümlede belirtilirse o cümle neden-sonuç ilişkisi içeren bir cümledir. Bu cümlelerde "için", "çünkü" gibi sözcükler "sebepten", "gerekçe" ilişkisi kurduğu için önemli bir ipucudur ancak bu şekilde bir sözcük bulunmadan da neden-sonuç ilişkisi kurulabileceği unutulmamalıdır.

Çözümlü Soru

6. Gelecekte bizi nelerin beklediğinin en iyi falcısı, geçmişte başımıza gelenlerdir.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Geçmişte yaşanan zorluklar, insanların geleceğine şekil verir.
B) İnsan yaşadığı sıkıntıları başkalarına anlatarak yükünü azaltmalıdır.
C) Gelecekle ilgili tahminlerde bulunmak, insanı yaşam mücadelesinden uzaklaştırabilir.
D) İçinde bulunduğu zamanın koşullarına ayak uyduranlar sıkıntı yaşamaz.
E) İleride yaşanacak her şey, yaşanmışlıkların açtığı yol takip edilerek sezilebilir.

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Gelenek, ünlü şairin başta ilk şiirlerinde olmak üzere şiirlerinin neredeyse tamamında önemli yer tutar. (II) Kimi kaynaklarda da belirtildiği üzere *Günaydın Yeryüzü*, *Türkiye Şarkısı*, *Koroğlu* gibi eserlerinde deyim ve atasözleri benzeri öğeleri yoğun olarak kullanır. (III) *Âşıkane*'de ise şiirlerini Divan şiirine ait nazım biçimlerine yaslanarak başarılı bir şekilde oluşturur. (IV) Ayrıca geleneksel şiiri günümüz okurlarına duyuran, seçilmiş şiirlerden oluşan antolojilere de imza atar. (V) Şairin, şiir anlayışında olduğu gibi, gelenekle ilgili yaklaşımı da farklı dönemlerde değişiklik gösterir.

7. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sözü edilen şairin farklı iki durumdaki tutumu arasında özdeşlik kurulmaktadır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

8. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde sözü edilen şairin üslubuyla ilgili bir özelliğe yer verilmiştir?**

- A) I. ve II. B) Yalnız II C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

1-A 2-C 3-A 4-B 5-A 6-E 7-E 8-C

1. Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı bir "gerekçe" içermektedir?
- A) — Niçin şiirlerinizde yalın bir dil kullanıyorsunuz?
— Şiirlerimde yalın bir dil kullandığım doğru ama süslü bir anlatımla oluşturduğum şiirlerim de vardır.
- B) — Romanlarınızı yazarken anılarınızdan yararlanıyor musunuz?
— Elbette romanlarım yaşadıklarımın besleniyor.
- C) — Öykü türündeki yapıtlar, romanlar kadar ilgi görüyor mu?
— Yayınevleri romanın rüzgârına kapıldığı için öykü ne yazık ki gölgede kalmaktadır.
- D) — Yapıtlarınızın geniş kitlelere ulaşabileceğini düşünüyor musunuz?
— Böyle bir beklentim hiçbir zaman olmadı.
- E) — Yapıtlarınıza bakarak özgünlük peşinde olduğunuzu söyleyebilir miyiz?
— Özgünlüğü her sanatçı gibi ben de tabii ki önemsiyorum.

Bu tip sorularda gerekçeyi soru cümlesinde değil, cevap cümlesinde aramak gerekir. Soru cümlesinde "niçin, neden" soru sözcüklerinin geçmesi, cevabında gerekçe olduğunu göstermez.

2. Bu yapıt, sahip olduğu anlam katmanlarıyla okuru düşündürüyor, içerdiği genel mesajlarla bütün halklara seslenerek çağlar sonrasında da soluk almaya devam edeceğini gösteriyor.
- I. Kalıcılık
II. Yoğunluk
III. Evrensellik
IV. Özgünlük

Bu cümlede sözü edilen yapıt yukarıda verilenlerin hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. ve II. B) Yalnız IV C) I. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

3. • İçme suyu olarak tükettiğimiz, günlük temizlikte kullandığımız şehir şebeke suyunun dezenfekte edilmesinde klorür gazı kullanılır.
- Kimi zaman klorürün sudaki başka bazı bileşiklerle tepkimeye girmesiyle sağlığa zararlı yan ürünler oluşabilir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehir şebeke sularının temizlenmesinde kullanılan klorür gazı, sanıldığı gibi aksine suları temizlemeyerek suya zehirli maddeler bırakır.
- B) Şehir şebeke suyunu temizleme amacıyla kullanılan klorür gazının yan etkileri dikkate alındığında bu gazın sağlık açısından ne kadar tehlikeli olduğu görülecektir.
- C) Klorür gazının kullanıldığı en önemli yerlerden biri, günlük yaşamımızda çok önemli bir yere sahip olan şehir şebeke sularıdır.
- D) Günlük yaşamda farklı amaçlarla kullanılan şehir şebeke suları, bazen sağlığa zarar veren maddelerin de oluşmasına neden olan klorür gazıyla temizlenir.
- E) Zaman zaman zehirli yan ürünler oluşturan klorür gazı, yaşamımızda önemli bir yere sahip olan şehir şebeke sularını yeterince temizleyememektedir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde onaylama anlamı vardır?
- A) Kış gelmeden binanın dış cephe onarımını bitirsek çok iyi olur.
- B) Sabah saatlerinde yapılan okumalarda alınan verim diğer zamanlardakinden her zaman daha yüksektir.
- C) Kazayı öğrenince ilk bizi aramakla en doğru olanı yapmışsın.
- D) Pencereyi kapatmadan kuşları kafesten çıkar-masaydın keşke.
- E) Geç vakitte yatarsan sabah kalkmakta zorlanırsın.

5. (I) Üstün gözlem gücü, ayrıntı zenginliği ve abartısız duygu aktarımı ile Türk romancılığında seçkin bir yer edinen yazar, son romanında olayların merkezine, yaşamın zorluklarını iliklerine kadar yaşayan bir aileyi koymaktadır. (II) Yazar, bu aile üzerinden aile kurumunun eksilerini de artılarını da serinkanlılıkla işler. (III) Dağılan aileye eğilirken bir taraftan da dünyanın haksızlıklar ve anlayışsızlıklarla çevrili olduğu düşüncesini öne çıkarır. (IV) Romanda aile bireyleri, karanlıkta bir ışığın eksikliğini duyarcasına sürekli bir baba eksikliğini hissederek. (V) Bununla birlikte tek penceresi olan bir ev nasıl güneşten sadece o penceresi sayesinde aydınlanıyorsa anne de bu evdekiler için umuda açılan tek şans olarak durmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde somutlama yapılmıştır?

- A) I. ve II. B) III. ve IV. C) III. ve V.
D) Yalnız V E) IV. ve V.

Somutlama, soyut bir durumun ya da yarının somut bir durumla benzerlik ilgisini kurularak daha belirgin, daha anlaşılır hâle getirilmesidir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin iki kez yapıldığı kesindir?

- A) Kardeşinle bir kez daha sinemaya gitmek istediğine emin misin?
B) Telefonum bozulunca babamın kullanmadığı telefonu bir hafta kullandım.
C) Futbol takımımız, önümüzdeki hafta çok zorlu maçlara çıkacak.
D) Buradaki eşyalar, yarım saat önce karşı daireden taşındı.
E) Bir öğrencimiz daha okullar arasında düzenlenen şiir yarışmasında ödül aldı.

7. (I) Korku, insan üzerinde farklı etkiler yaratan bir histir. (II) Özellikle uzun süre devam eden bir korkunun etkileri daha da güçlü oluyor ve bazen çevrenizdekilere de bulaşabiliyor. (III) Bu durumda korku kişisel bir hâl almaktan çıkıyor ve toplumsal bir korku hâline geliyor. (IV) Korku, toplumsal korku hâline dönüşüp uzun süre devam ederse artık korkunun gerçek nedeni unutuluyor ve sadece korku kalıyor geriye. (V) Nedensiz bir korkudan daha korkunç ne olabilir ki? (VI) İşte bu yüzden, insanlar unuttukları nedenlerin yerine efsaneler uydururlar.

Korku duygusunun ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, saptama yapılıyor.
B) II. cümlede, karşılaştırmaya başvuruluyor.
C) IV. cümlede, koşul anlamı vardır.
D) V. cümle, sözde soru cümlesidir.
E) VI. cümle, bir önceki cümlenin gerekçesidir.

8. Herbert Spencer "Bir insanın değeri, okuduğu kitapların değeri ile ölçülür." demiştir.

Bu cümlede Herbert Spencer'in anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap okurken gereğinden fazla seçici olmak doğru değildir.
B) İnsanların düşüncelerini rahatlıkla değiştirecek tek kaynak, kitaplardır.
C) Okunan kitapların niteliği, o kitabı okuyanların kişiliğine etki eder.
D) Kitap okumak için istekli olmak, kitaplardan görülecek yararı artırır.
E) Kitap okumakla kitap yazmak birbirini tamamlayan eylemlerdir.

1-C 2-B 3-D 4-C 5-E 6-E 7-E 8-C

1. Ana dilleri İngilizce olup Flemenkçe öğrenen farklı yaş gruplarından kişileri inceleyen bir araştırma, yaşları 12 ile 15 arasında değişen çocukların daha küçük yaştakilere oranla dil öğrenme konusunda sanılanın aksine daha iyi olduklarını ortaya çıkardı.

Bu cümleden, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Yabancı dil bilen çocuklar, ikinci bir dili daha kolay öğrenmektedir.
 B) Yabancı bir dil, o dili ana dili olarak konuşan kişilerden öğrenilmelidir.
 C) 12 yaşından küçük çocukların dil öğreniminde kendilerinden yaşça büyük çocuklardan daha iyi oldukları bilgisi doğru değildir.
 D) Dil öğrenimi konusunda yapılan araştırmalar, dil öğrenimine yeterince yarar sağlayamamaktadır.
 E) Çocukların dil öğrenme konusunda kendilerini en hazır hissettikleri dönem, 15 yaş öncesidir.

Çözümlü Soru

2. (I) Yusuf Atılgan'ın 1973'te kaleme aldığı *Anayurt Oteli* romanında mekân, gözünüzün önüne gelebilecek, daha önce defalarca gördüğünüz izlenimine kapılabileceğiniz kadar nettir. (II) Başkahraman Zebercet; ailesinden geriye kalan tek varlık olan Anayurt Oteli'nin hem patronu hem resepsiyonisti hem bekçisidir. (III) Sıradanlaşmış hayatının en belirgin özelliği, rutin düzeninin asla şaşmaması ve yalnızlığıdır. (IV) Romanın özellikle ilk bölümlerindeki sıkıcı dili, ileriki bölümlerde olaylar ilerledikçe başkahramanın yaptığı akıl almaz işler sayesinde akıcı bir hâl kazanır. (V) *Anayurt Oteli*, yalnızlığın böylesine açık bir anlatımla dile getirilebildiği önemli bir romandır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem olumsuz eleştiri söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

3. (I) Yaz aylarında hafif kitaplar okunur klişesi, arka arkaya yayımlanan klasik yapıtlarla kırıldı. (II) "Klasik" payesine ulaşan, zamanın yıpratıcılığına dayanan, her çağda okuma zevki veren yapıtların yayımlanması beni oldukça sevindirdi. (III) Balzac'ın *Lanetli Çocuk*, Tolstoy'un *Savaş ve Barış*, Stefan Zweig'in *Clarissa* romanları ve nihayet Rus edebiyatının başyapıtlarından *Babalar ve Oğullar*; iyi kitap okumak isteyenler için kaçırılmaz fırsatlar... (IV) Bu kitaplardan, arka planında Rus toplum hayatına dair meselelerin tartışıldığı hüznünlü bir aşk hikâyesine sahip *Babalar ve Oğullar* nedense benim ilgimi daha çok çekti. (V) Eserlerinde umut, çaresizlik ve hüsrân gibi duyguları yoğun olarak işleyen Turganyev, bu romanında âdeta yaşadığı bunalımlar çağının insan ruhundaki akislerini çiziyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri içerikle ilgili bir yargıdır?

- A) I. ve II. B) II. ve V. C) II. ve IV.
 D) III. ve IV. E) IV. ve V.

4. (I) Cambridge Üniversitesinde İspanyol Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde profesör olan, kırk beş yaşındaki Bluma Lennon adındaki kadın, kitapçıdan Emily Dickinson'ın şiirlerinin eski bir baskısını satın alır. (II) Daha ikinci şiiri okumaya ancak başlamıştır ki köşeyi hızla dönen bir arabanın altında kalarak can verir. (III) Bluma'nın hikâyesi kinayeli bir şekilde, bize bir kitabın insana ne kadar olumsuz etki edebileceğini gösterir. (IV) Bir kitap yüzünden insan bir arabanın altında kalabilir ya da bir kitaptan etkilenerek hayatının yönünü değiştirir. (V) Hemingway, çok okuru sporcu yapmış, bazı macera romanları da insanların olmadık maceralara atılmasına neden olmuştur. (VI) Dominguez ise ironiyle beslediği bu hikâyesinde, bir kitabın olası zararlarını anlatıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve III. B) II. ve V. C) III. ve IV.
 D) III. ve VI. E) V. ve VI.

5. (I) Genç şairlerin dizelerine ön yargıyla yaklaştığımı kabul etmem mümkün değil. (II) Ben, hiçbir zaman bir şiire karşı ön yargılı olmadım. (III) Yeni çıkan kitapların peşinde koşmamam, çoğu zaman beni rahatsız etse de rastladığım her şiiri okuduğumu rahatlıkla söyleyebilirim. (IV) Bir de şuna inanırım: Şair, kendini okutur, güzel şiir, mutlaka bir etki doğurur. (V) Önemli olan, bunları yayımlayabilme olanağı elde etmesidir genç şairin. (VI) Sesini duyurabildikten sonra her şair etki uyandırma yönünden aynı koşullara sahip olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir öz eleştiri söz konusudur?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

Anımsatma

Öz eleştiri cümlelerinde kişi, kendisiyle ilgili olumsuz bir değerlendirmede bulunur. Söz konusu durumun kendisinde var olduğunu ve bu durumu beğenmediğini ifade etmesi gerekir.

6. Uygun barınma koşullarını yitiren veba, 1720 yılında Marsilya Bölgesi'nde son güç gösterisiyle 80 bin ölü bırakarak Avrupa'dan çekildikten sonra vebadan kurtulanlar daha fazla yün giymeye başladılar ve bit kolonilerine uygun ortam hazırladılar, böylece yün çılgınlığından yararlanan tifüs, kısa sürede bütün Avrupa'ya yayıldı.

Bu cümleden, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Avrupa'da veba salgını, tifüs salgınından önce sonlanmıştı.
B) 18. yüzyıldan sonra Avrupa'da salgın hastalık görülmemiştir.
C) Veba, yünler arasında yaşam bulan ve bitler aracılığıyla yayılan bir hastalıktır.
D) Tifüs hastalığı, Avrupa'da vebadan daha çok insan ölümüne neden olmuştur.
E) 18. yüzyıldan sonra vebaya Avrupa dışındaki coğrafyalarda rastlanmıştır.

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) İlhan Berk'in şiiri kadar, şiir üzerine yazdıkları ve günceleri de önemlidir. (II) Bu yazılara öyle cümleler siner ki şiir hazzı verir bu yanılla. (III) Usta şair dünya edebiyatı ve kültürüne ilişkin birikimini Türk ulusunun kültürel kökleriyle birleştirmeyi bilmiştir. (IV) Bu yüzden olacak ki dünya kültürünün etkileri bir yama gibi durmaz Berk'in yapıtlarında. (V) Ayrıca İlhan Berk, mekânları ve nesnelere ki-şileştirmesiyle, bunların şiirini yazmasıyla özel bir yer edinir Türk şiirinde. (VI) O, nesnelere, nesnelere de onun dilinde yaşam buluyor.

7. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde İlhan Berk'in şiir dışındaki yazılarının şiirsellik taşıdığından söz edilmektedir?**

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi tahmin anlamı taşımaktadır?**

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

Anımsatma

Tahmin cümleleri; akla, sezgiye ya da bir takım verilere dayanarak bir olayı, bir durumu öngören yargılardır. Tahmin cümleleri kesinlik anlamı taşımamalıdır.

1-C 2-D 3-E 4-D 5-B 6-A 7-A 8-C

1. (I) Beni memnun eden nokta, kitaplarımın her yıl sadece ülkemde değil, yurt dışında da yeniden basıldığını görmektir. (II) Benim eserlerim belli başlı ülkelerde 1950'li yılların sonuna doğru çevrilmeye başlandı. (III) Herhalde hemen her yerde şimdikinden daha çok kitabın çevrildiği bir dönemdi. (IV) Çünkü ortaya çıkabilecekler konusunda dünya okurları açısından daha çok beklenti vardı. (V) Ama şunu da unutmamak gerekir: Bir başka dile çevrilmek, henüz gerçekten okunuyor olmak anlamına gelmez.

Bir yazarın kendisini anlattığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, kendisini mutlu eden bir durumdan söz ediyor.
 B) II. cümlede, eserlerinin ilk çevrilişiyle ilgili bir tarih belirtiyor.
 C) III. cümlede, çeviri eserlerin niteliğinin iyi olduğu dönemlerden söz ediyor.
 D) IV. cümlede, III. cümledeki yargının gerekçesi veriliyor.
 E) V. cümlede, kişisel bir görüşünü belirtiyor.

2. (I) Yazarın son yapıtı, anlattığı öykünün tüm ağırlığına rağmen insanın ruhuna bir kuş tüyü kadar yumuşakça dokunuyor. (II) Hatta diyebilirim ki en zarif ve en güzel romanı. (III) Bir kere okurların gönlünde taht kuran önceki romanlarından anlamıyla çok farklı. (IV) Büyük bir yapbozun tam ortasında parça gibi yerli yerine oturuyor. (V) Roman binlerce yıldır anlatılan ve edebiyatın klasik kalıplarından biri olan "baba-oğul mücadelesi"ni okuyacağımız izlenimini vererek başlıyor. (VI) Ancak çok geçmeden anlıyoruz ki her ne kadar geçmişten kalan ufak tefek kalp kırıklıkları olsa da bu babayla oğulun arasında öyle öfkeyle dolup taşan derin uçurumlar yoktur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde olumlu bir eleştiri söz konusu değildir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
 D) III. ve IV. E) V. ve VI.

3. • Azalan doğal kaynaklar ve küresel ısınma yoğun bir kuraklığa zemin hazırlıyor.
 • Kuraklık yaşandığında, başlıca protein kaynaklarımızdan olan pirincin üretilmeyeceğini düşünürsek alternatif bitkiler bulunması gerekiyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuraklıkta meydana gelen artışlar, besinler içinde vazgeçilmez bir yere sahip olan pirincin önemini bir kez daha ortaya koyuyor.
 B) Küresel ısınmayla ortaya çıkan kuraklık, en fazla tarım alanında etkili olduğundan insanların farklı tarım teknikleri geliştirme zorunluluğu doğmaktadır.
 C) Çeşitli nedenlerle ortaya çıkan kuraklık, tarımsal ürünler içinde pirincin üretimini olumsuz etkileyeceğinden daha az su kullanarak pirinç üretme yolları geliştirilmelidir.
 D) Temel besin kaynaklarımızdan olan ve üretiminde suya ihtiyaç duyulan pirincin üretimini olumsuz etkileyen kuraklığa çözüm yolları aramak gerekiyor.
 E) Suyun temel besin kaynaklarımızdan olan pirincin yetiştirilmesindeki rolü dikkate alındığında kuraklıktaki artışla birlikte pirincin yerini alabilecek besinlere yönelmek gerekiyor.

4. **Aşağıda verilen dizelerin hangisinde bir yorum söz konusu değildir?**

- A) Bende hiç tükenmez bir hayat vardı
 Kırlara yayılan ilkbahar gibi
 B) Başım dağ saçlarım kardır
 Deli rüzgârlarım vardır
 C) Döndüm daldan düşen kuru yaprağa
 Seher yeli dağıt beni kır beni
 D) İzmir'in denizinde yüzen
 Güneşinde ısınan bizdik
 E) İçimi yakan derdimi
 Sağır göklere anlatsam

Çözümlü Soru

5. Bilinçsiz ilaç tüketimi, protein tozlarının kullanımı ve yanlış beslenmenin, karaciğer yetmezliğine yol açan en önemli faktörler arasında yer aldığı, Türkiye’de yaklaşık 8-10 bin kişinin karaciğer yetmezliği ile mücadele ettiği biliniyor.
- Karaciğer yetmezliği ile beslenme alışkanlığı arasında doğrudan bir ilişki vardır.
 - Ülkemizde karaciğer rahatsızlığına yakalanma olasılığı, diğer hastalıklara yakalanma olasılığından daha yüksektir.
 - Ülkemizde karaciğer yetmezliği yaşayan hastaların yarısından çoğu başka hastalıklarla da mücadele etmektedir.
 - Gereksiz kullanılan ilaçların yan etkisiyle karaciğer yetmezliği ortaya çıkabilmektedir.

Bu cümleden yukarıda numaralanmış yargılardan hangileri kesin olarak çıkarılabilir?

- A) I. ve II. B) Yalnız II C) I. ve IV.
D) II. ve III. E) III. ve IV.

Çözümlü Soru

6. I. okurla buluşmuş olan,
II. bir öykü seçkisiyle
III. tekrar okurlarının karşısına çıkıyor
IV. bir kısmı da ilk kez Türkçeye çevrilerek tematik eksende birleştirilen
V. Italo Calvino, bir kısmı daha önceden kitaplaşarak

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Olgun insan, güzel sözler söyleyen değil, söylediğini yapan ve yapabileceğini söyleyendir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkaları tarafından güzel sözlerle desteklenen kişiler, bir müddet sonra kendilerini yalnız hissedebilir.
B) İnsan yapamayacağına inandığı bir işe başlamadığı sürece yaşamda kendine her zaman önemli bir yer edinebilir.
C) Kişinin gerçekleştiremediği hoş sözler söylemesinden çok, gerçekleştireceği sözleri söylemesi onu daha değerli kılar.
D) Kişilerin söylediklerinin güzel olması, çevrelerinde pozitif bir hava oluşmasını sağlar.
E) Yaşadığı güzellikleri anlatmayı seven insanlar, paylaşmayı önemseyen kişilerdir.

Çözümlü Soru

8. ---- oysa yaşamının kırk altı yılını edebiyat uğraşısıyla geçirmiş, toplam yirmi üç kitabı yayımlanmış, dergicilik yapmış, gazetelerde makaleleri yayımlanmış değerli bir yazardır o.

Bu cümlelerin başına aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Sanatçı, başarılı çalışmalarıyla Türk yazınına damga vurmuştur
B) Sanatçımız, Türk şiirinde yeni bir soluk olmanın yanında çok değişik sahada edebiyatımıza katkı sağlamıştır
C) Eleştirmenlerce el üstünde tutulan sanatçı, kendi kabuğuna çekilmeyi kabullenmiyor
D) Yazar, tüm kitaplarını sadece bir yayınevinden çıkarmıştır
E) Ne yazık ki sanatçımızın ismi bugün pek az kişi tarafından biliniyor

1-C 2-E 3-E 4-D 5-C 6-D 7-C 8-E

Çözümlü Soru

1. (I) Bir bilim dalı olarak psikoloji, insanın iç dünyasını yansıtması yönüyle edebî eserlerde de sık sık kullanılmıştır. (II) Türk edebiyatında edebiyat ve psikoloji kavramları ilk kez Mehmet Rauf'un *Eylül* eseriyle bir araya gelmiş, bu eser Türk edebiyatının ilk psikolojik romanı ilan edilmiştir. (III) Ancak Mehmet Kaplan, Türk edebiyatında psikolojik romanın tarihini biraz daha geriye götürerek konuşmalar vasıtasıyla da olsa şahısların ruh hâllerine fazla önem verildiği için *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* ı psikolojik roman görmenin mümkün olabileceğini söylemiştir. (IV) Şüphesiz yazarlar eserlerinde psikolojik tahliller yaparak eserlerinin kahramanlarını bize ruhsal olarak yakınlaştırır. (V) İnsanı tüm derinlikleriyle anlatabilmek için psikoloji biliminden faydalanmamak mümkün müdür?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde dolaylı anlatıma yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. (I) Sergio Leone'nin ikinci filmi olan *Bir Avuç Dolar*, Akira Kurosawa'nın *Yojimbo*'sunun âdeta yeniden çekimidir. (II) Leone ve Kurosawa'nın sinema dünyasının en heyecan verici isimleri olduğunu, söz konusu filmin ise "spaghetti western" akımını şekillendirdiğini çoğu kişi bilir. (III) Film Leone'nin *Dolar Üçlemesi*'nin ilk filmidir. (IV) Dönem filmi olarak çekilen *Yojimbo*, gangsterler tarafından yönetilen bir kasabayı özgürlüğüne kavuşturmayı amaçlayan bir samurayın hikâyesini anlatır. (V) *Bir Avuç Dolar*'ın tek farkı ise katana kılıçların yerini silahların almış olmasıdır. (VI) Bu iki harika filmi henüz izlemediyseniz bir an önce iki filmi de bulup ara vermeden peş peşe izlemelisiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir öneriye yer verilmiştir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir tasarı dile getirilmiştir?

- A) Karikatür sergimizi ziyaret etmek isteyenler için sergi alanına en kolay nasıl ulaşılabileceğine ilişkin bir kroki hazırladık.
B) Grup üyeleri olarak önümüzdeki yıl Anadolu turnesi düzenleyerek çeşitli konserler vermeyi planlıyoruz.
C) Ülkemizde yapılan sanat ve kültür etkinlikleri, daha geniş katılım sağlamak adına çeşitlendirilmelidir.
D) Okulda düzenlenen gezilere birçok arkadaşım gibi ben de katılıyorum.
E) Evde uygulamaya koyduğumuz kitap okuma saatine anne ve babam dahil olmak üzere herkes uyuyordu.

Tasarı, olması veya gerçekleşmesi istenen bir durumun zihinde aldığı biçimdir. Genellikle geleceğe yönelik yapılmak istenen bir aktivite tasarı olarak karşımıza çıkar.

4. I. Yazınsal yapıtlarda, anlam öncelenmeli ancak onun dile getirilişi herkesten farklı biçimlerde olmalıdır.
II. Edebiyat eserlerinin halkın anlayabileceği nitelikte olması onların çok kolayca üretilebileceği anlamına gelmez.
III. Bir eserde ne anlam buz dağının görünmeyen kısmı gibi saklanmalı ne de yazar onu çalaka-lem bir çalışmayla ortaya koymalıdır.
IV. Bir eserin taşıdığı değer, onun ifade ettiklerinin okur tarafından çabucak anlaşılabilmesiyle ölçülebilir.
V. Edebiyat yapıtları, okurlarca anlaşılması kolay ama yazarlarca yazılması titizlikle ve zor olmalıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri birbirine anlamca en yakındır?

- A) I. ve III. B) II. ve V. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

5. - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Kayıtlara göre en eski Japon animasyonu, yanlış alışveriş yapan bir samurayın hikâyesini anlatıyor. (II) 2008'de Osaka'da bir antika dükkânında şans eseri keşfedilen filmde, kahramanın yeni silahını kullanmaya yönelik başarısız girişimleri de yer alıyor. (III) Film, kısa animasyonun öncüsü Jun'ichi Kouchi tarafından 1917 yılında çekilmiş ve süresi iki dakika. (IV) Filmde yer yer silüet animasyon tekniği de kullanılmış. (V) Restorasyon sırasında biraz kare kaybı yaşanmış olsa da dijitalle iyi bir şekilde aktarılmış. (VI) Sessiz sinema dönemlerinde epey tutulan "slapstick komedi" türünde olan bu film, sinema dünyasında "şakşakçı komedi" olarak da biliniyor. (VII) Şakşakçı komedi, basitçe aşırı karikatürize edilmiş karakterler ile icra edilen bir komedi türüdür. (VIII) Charlie Chaplin, Stan Laurel ve Oliver Hardy bu türün beyaz perdedeki öncü isimleridir.

5. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi tanımsal bir nitelik taşımaktadır?

A) VII. B) VI. C) V. D) IV. E) III.

6. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde örneklendirmeye başvurulmuştur?

A) I. B) II. C) IV. D) VI. E) VIII.

7. Bir Japon animasyonunun ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, karşılaştırmaya yer veriliyor.
 B) II. cümlede, içeriğe dair bir açıklama yapılıyor.
 C) IV. cümlede, farklı teknikler kullanıldığı dile getiriliyor.
 D) V. cümlede, yenilikçi çalışmalara kaynak olduğu belirtiliyor.
 E) VI. cümlede, ait olduğu türün farklı bir adlandırılmasına yer veriliyor.

8. I. *Silmarillion* adlı yapıtındaki bir bölümün genişletilmiş hâliyle oluşturulan kitabı *Beren ve Luthien*
 II. fantastik edebiyatın en ünlü isimlerinden
 III. okuyucularla buluşturuldu
 IV. Tolkien'in oğlu Christopher Tolkien tarafından
 V. *Yüzüklerin Efendisi* serisinin yazarı JRR Tolkien'in

Yukarıda numaralanmış sözcükler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde biçimde sıralandığında hangisinin yeri değişmez?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

9. (I) 20. yüzyıldan günümüze dek sinema sektörünü elinde bulunduran Amerikan sinemasına karşılık Avrupa sineması sönük bir tavır içerisinde. (II) Ancak Amerikalılar kadar yüksek bütçeli filmlere imza atamayan Avrupalı yönetmenler de son dönemlerde gerek sinemaseverler gerekse sinema eleştirmenleri tarafından takip edilir hâle geldi. (III) Özellikle geçen yıl, Yabancı Dilde En İyi Film Oscarı'nı *Saul'un Oğlu* adlı ilgi çekici filmi ile ülkesine götürülen bir yönetmen, hepimizin dikkatini Macar sinemasının güzellikleri üzerine çekmeyi başarmıştı. (IV) Geçtiğimiz günlerde ülkemizde *Beden ve Ruh* adıyla vizyona giren bir başka film, bizi yeniden Macar sinemasına davet ediyor. (V) Üstelik film daha şimdiden 67. Berlin Uluslararası Film Festivali'nde en iyi film ödülüne layık görüldü ve benim de hayranlığımı kazandı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde beğeniye yer verilmiştir?

A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
 D) III. ve V. E) IV. ve V.

1-C 2-E 3-B 4-D 5-A 6-E 7-D 8-D 9-D

1. (I) Bisiklet kullanımı, bazı toplumlarda henüz saygın ve cazip bir ulaşım biçimi olarak benimsenmemiştir. (II) Dar gelirli kişiler tarafından kullanılması bu ulaşım biçimini tercih edilmeyen, hor görülen bir konuma itmiştir. (III) Bazı şehir ve ulaşım planlamacıları hâlâ bisikleti dikkate almadan ulaşım düzenlemeleri yapmaktadır. (IV) Oysa ulaşım türlerindeki zenginlik kentin ve toplumun kültürel ve sosyal anlamda zenginliğinin de bir yansımasıdır. (V) Bundan sonra ilgililere düşen görev, bisiklet ulaşımını kolaylaştırmayı hedefleyen projeler geliştirmek olmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir dilek söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

2. Elbette beni etkileyen, gelişmeme yardımcı olan epeyce kişi ve eserin olduğunu söyleyebilirim ancak bunların hepsi gideceğim yolu aydınlatan, başarılı isimlerden oluşmuyor çünkü ben ----.

Bu cümlelerin sonuna aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) geçmişteki hatalarımdan dersler çıkarmayı tam anlamıyla beceremiyorum her zaman
B) kendime örnek alacağım kişileri seçme konusunda kendime çok da güvenmiyorum
C) beğenilerimin başkaları tarafından isabetli bulunmamasından çekiniyorum
D) kötü örneklerden de çok şey öğrenildiğine ve öğrenilebileceğine inanıyorum
E) yakın dönemdeki sanatsal gelişmeleri günü gününe takip edemiyorum

3. (I) İkinci Yeni hareketinin içinde Ece Ayhan, ayrık duruşu ve sıra dışı şiirleriyle daha ön plandadır. (II) O, poetik görüşleri, şiirlerinde yer verdiği temalar, dil ve anlatım özellikleri bakımından hem bu hareketin hem de modern Türk şiirinin en özgün adlarından biri olmuştur. (III) Şiirin temel nitelikleri konusunda hareketin öbür önemli temsilcileriyle çoğu noktada aynı görüşleri savunur ve bu görüşlerle hareket eder. (IV) Fakat Ece Ayhan bu şairler arasında daha muhalif ve daha korkusuz duruşuyla dikkat çeker. (V) Onun dil konusunda özgür ve özgün tavırları, kendinden sonra gelen birçok şairi de etkileyecektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) V. B) IV. C) III. D) II. E) I.

Karşılaştırma kişi ve nesnelere benzer veya farklı yanlarını incelemek için kıyaslama, mukayese etme demektir. Karşılaştırma cümlelerinde "ise, oysa, daha, en" gibi ifadelerle dikkat ederseniz soruyu daha kolay çözebileceğinizi unutmayınız.

4. Andrey Tarkovsky, sinema okulundan mezun olan her sanatçının sadece sinema değil; aynı zamanda müzik, edebiyat, resim, felsefe, sosyoloji ve psikoloji alanlarında da yeterli derecede bilgi sahibi olması gerektiğini söyler.

Bu cümlede Andrey Tarkovsky, aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Sinemanın, tüm sanat dallarından daha kapsayıcı olduğunu
B) Sinemacıların farklı sanat dallarıyla ilişki içinde olması gerektiğini
C) Güzel sanatların bütün özelliklerinin sinema sanatında uyumlu şekilde bir araya geldiğini
D) Eksik alınan bir sinema eğitiminin, sanatçıların başarısını olumsuz etkileyeceğini
E) Sinema okulundan mezun olan bir sanatçının müzik, edebiyat, resim gibi sanat dallarında da başarılı olabileceğini

5. (I) Günümüzde her alanda bir kültür çatışması yaşanıyor hatta düşünsel arka planı aynı olan şairler bile toplumu farklı algılayıp anlamlandırabiliyor. (II) Bence bu farklılıkları etkileyen en önemli öge, şairlerin modernizm karşısında takındığı tutum. (III) Bazı şairler yeni olan her şeyi, hafızaya ve ruha yapılan bir saldırı olarak görüyor. (IV) Bazılarına göre de her şeyi, hiç durmadan yıkıp yeniden inşa eden modernizm, insan doğasının bir yansıması olarak ortaya çıkıyor. (V) Korkarım ki bütün bu görüşlerin ötesinde modernizm, ileriki dönemlerde de hayatımıza ait değerleri sarsmaya devam edecek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir kaygı dile getirilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Çözümlü Soru

6. Berkeley Ulusal Laboratuvarında çalışan araştırmacılar, güneş enerjisi elde etmede kullanılan metot ve materyallerden ticari olarak uygulanabilir olanların sayısının son iki yıl içinde iki katına çıktığını söylüyor.
- Güneş enerjisinden elde edilen yakıtlar; başka yollardan elde edilen yakıtların kullanımını ortadan kaldırmıştır.
 - Güneş enerjisi elde ederken kullanılacak metot ve materyallerle ilgili çalışmalar sadece iki yıldır yapılmaktadır.
 - Bilinenlerden farklı yakıt elde etme çalışmaları beklenenden çabuk netice vermiştir.
 - Güneş enerjisinden yakıt elde etme metotları içinde ekonomik açıdan uygulanabilir olmayanlar da vardır.

Bu cümleden yukarıda numaralanmış yargılardan hangileri kesin olarak çıkarılabilir?

- A) I. ve II. B) Yalnız II C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) Yalnız IV

7. (I) Endonezya'nın Sumatra Adası'nda bulunan Toba Gölü, dünyanın en büyük volkanik çöküntülerinden birisidir. (II) Toba Volkanı'nda 74 bin yıl önce meydana gelen patlama, son 20 milyon yıllık süreçte meydana gelen en büyük volkanik faaliyetlerden birisidir. (III) Püskürme sonucu çıkan malzemeler Aden Körfezi'ne kadar kalın bir tabaka meydana getirmiş ve dünyada uzun süreli bir kışa neden olmuştur. (IV) Patlamayı takip eden birkaç yıl içerisinde ortalama sıcaklığın yaklaşık 5 derece düştüğü tahmin edilmektedir. (V) Bugüne dönersek Toba Volkanı'nın 1000 yıl içinde faaliyete geçmesi bekleniyor ve bu faaliyet dünyayı yine buzul çağına sokacak güçte olacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde öngörüye yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Öngörü cümleleri, bir işin ilerisini kestirme veya bir işin nasıl bir yol alacağını önceden anlayabilme ve ona göre davranabilme anlamları taşımaktadır.

8. I. Türkiye'de ise *Red Kit* adıyla tanınan ünlü çizgi roman
II. özgün adıyla *Lucky Luke* olarak yayımlanan
III. *Spirou* adlı haftalık Fransız mizah dergisine
IV. Belçikalı sanatçı Maurice de Bevere tarafından
V. 12 Haziran 1947 tarihinde kapak olmuştu

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1-E 2-D 3-A 4-B 5-E 6-E 7-E 8-C

1. (I) Kişiliğimizi ve insani duygularımızı geliştiren hayvan sevgisi, merhamet duyguları uyandırır yüreğimizde. (II) Bize muhtaç bu dostlarımızı anlayabiliyor, içten ve nedensiz sevebiliyorsanız eğer vicdan sahibisiniz demektir. (III) Boşuna "İnsan ruhunun bir parçası, hayvan sevgisini tadana kadar uyanmaz." dememiştir Anatole France. (IV) Çocuk gelişiminde de temel bir rol oynayan hayvan sevgisi onların topluma uyum sağlayan sosyal birer varlık olarak yetişmesinde kritik yer tutmaktadır. (V) Ancak bu olumlu etkinin ortaya çıkabilmesi için hayvanları alınır satılabilir bir nesne olarak görmeyen bir anlayışı ailelerde yaygınlaştırmak gerekir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde doğrudan anlatıma yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Doğrudan anlatım, bir kimsenin sözünün başkası tarafından değiştirilmeden, ağzından çıktığı gibi aktarılmasıdır. Bu aktarımda genellikle başkasına ait söz tırnak içinde gösterilir.

Çözümü Soru

2. (I) Sınıfta iletişimin önemli bir kısmı beden dili vasıtasıyla sözsüz iletişim olarak sağlanır. (II) Öğretmen tarafından gerçekleştirilen ders anlatımı sırasında sözlü iletişimin yanı sıra sözsüz iletişim de etkili olur. (III) Öğretmen beden dilini etkin kullanabilirse iletişimin önemli olduğu eğitim alanında başarıya ulaşmak kolaylaşır. (IV) Söylenen söz, ses tonu, jest ve mimikler beden dilinin doğru kullanılması adına önemli unsurlardır. (V) Ancak beden dili doğru ve yerinde kullanıldığında bireyler üzerinde öğrenme tam olarak gerçekleşebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde koşula bağlılık söz konusudur?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve V.
D) IV. ve V. E) Yalnız V

3. (I) Edebiyat (yazın), durum, gözlem, duygu, düşünce, düş ve olayların dil aracılığıyla etkili ve güzel bir biçimde anlatılmasıdır. (II) Edebiyat bu anlatma işini yaparken merkeze her çeşit insanı alır. (III) Bu yüzden bazı şair ve yazarlar edebiyatın çocuk, genç, yetişkin edebiyatı olarak ayrılama-yacağını ileri sürmüşlerdir. (IV) Ama yetişkinler için yazılmış bir yapının çocukların ilgisini çekmesi oldukça zordur. (V) Zaten çocuk edebiyatı olamayacağını belirten şair ve yazarlardan bazıları daha sonra çocuklara yönelik şiir, öykü yazmaya yönelmişlerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir tanım söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Tanım cümleleri bir kavramın niteliklerini eksiksiz olarak belirtme veya açıklama özelliklerini barındırmalıdır. Sorularda genellikle "...-dır, ...-dir" şeklinde biten cümleler tanım cümlesi olmaya yakındır.

4. (I) 21. yy.da artık teknoloji çağındayız ve bilgi inılmaz şekilde artıyor. (II) Güncel her bilgiyi edinmek ve kullanmak anlamında bu artışa yetişmemiz ise çok ciddi emek istiyor. (III) Buna karşılık dünya toplumunda bilgiye ulaşma yolları ne kadar kolaylaşsa da bilgisizlik artıyor. (IV) İnsanlar yaşamını kolaylaştıracak ve onu daha ileriye götürecek her bilgiyi edinmenin peşinde olmalı. (V) Teknolojinin getirdiği bilgiye kulak tıkamak yerine daha anlamlı şekilde bunları nasıl kazanım haneme kaydedebiliyorum derdine düşmeli.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir durumdan şikâyet etme söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) *Ulysses*'i ilk kez okul kütüphanesinin tozlu kitaplarla kaplı bir bölümünde gördüğümü hatırlıyorum. (II) Faulkner ve Woolf gibi yazarların post-modern eserleriyle yeni yeni tanıştığım zamanlardı. (III) O dönemde âdeta başucu kitabım olan *Odysseia*'nın ana karakteri, korkusuz savaşçı *Ulysses*'in ismini taşıyan bir karakteri zevkle okuyacağım diye düşünmüştüm. (IV) Etrafımdaki öğretmenlerin şüpheli ve küçümseyici bakışları altında aldığım kitap için duyduğum heyecan ise çok uzun sürmeyecekti. (V) Çünkü güç bela ulaştığım yüzüncü sayfaya kadar tüm kitap, Leopold Bloom isimli basit, niteliksiz ve korkusuz *Ulysses*'le en ufak benzerlik taşımayan bir adamın gündelik yaşamıyla ilgiliydi. (VI) Üstelik önümdeki 800 koca sayfada da bu durum hiç değişmeyecek gibiydi. (VII) Ancak bol bol yardımcı kaynaklara başvursam da okumaya devam ettim. (VIII) Şimdilerde bu inatçılığımın edebî bir meraktan çok, elimdeki koca kitapla yürürken beni süzen küçümseyici bakışlara karşı ilan ettiğim anlamsız bir savaştan kaynaklandığını anlıyorum ve buna üzülüyorum.

Çözümlü Soru

5. Bir kişinin okuma serüvenini anlattığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) II. cümlede, okuduğu yazarların kim olduğuyla ilgili bilgi veriyor.
- B) III. cümlede, kişisel bir değerlendirmede bulunuyor.
- C) IV. cümlede, çevresindekilere yönelik izlenimlerinden söz ediyor.
- D) V. cümlede, yapıtın içeriğiyle ilgili ayrıntıya yer veriyor.
- E) VII. cümlede, olumsuz bir eleştiride bulunuyor.

Çözümlü Soru

6. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde pişmanlık söz konusudur?

- A) III. B) IV. C) VI. D) VII. E) VIII.

Çözümlü Soru

7. Bu parçada konuşan kişi, numaralanmış cümlelerin hangilerinde sözü edilen kitaba duyduğu heyecanı yitirmesinin nedenlerine yer vermiştir?

- A) II. ve III. B) III. ve IV. C) IV. ve V.
- D) V. ve VI. E) VI. ve VII.

Çözümlü Soru

8. Gittikçe anlıyorum ki edebiyat insanlığın ortak malıdır ve her yerde, her zaman yüzlerce ama yüzlerce insan yaşadığı şeyleri sanat boyasıyla yazıya dökülebilir ancak biri bu işi diğerlerinden çok daha iyi becerir ve ötekilerin ışığı erkenden sönerken o, sonsuzluğa uzanır.

Bu cümle aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Ulusallık B) Evrensellik
- C) Estetik olma D) Yetkinlik
- E) Kalıcılık

1-C 2-C 3-A 4-C 5-E 6-E 7-D 8-A

TEST-1 Soru-4

1. **Biçemle** ilgili cümleler, bir yazarın yapıtlarını nasıl yazdığıyla ilgili bilgi veren yargılardır. A seçeneğini “**özenle seçilmiş sözcükleriyle**” sözüyle biçemle ilişkilendirebiliyoruz.

Varsayım içeren cümleler, geçici bir süre için var kabul edilen, geçmiş gibi düşünülen durumları anlatan yargılardır. C seçeneğinde “**diyelim**” sözcüğüyle varsayım anlamı sağlanmıştır.

Değerlendirme, bir sanatsal ürünle ya da o ürün sahibiyle ilgili kişisel görüşlerin belirtildiği yargılardır. D seçeneğinde “**ince işçilik taşıyan anlatım**” sözüyle eserle ilgili kişisel görüş belirtilmiştir.

Öneri, bir konu hakkında kişileri yönlendirme amacı taşıyan cümlelerdir. E seçeneğinde “**kitaptaki kurgunun basit tutulması**” yönünde bir yönlendirme söz konusudur.

Tahmin, akla, sezgiye ya da birtakım verilere dayanarak gelecekteki bir olayı, bir durumu önceden öngörme, kestirmedir. B seçeneğinde böyle bir anlam yoktur.

Cevap B

TEST-1 Soru-6

2. Bir cümlede, **işin, durumun gerçekleşme sebebi yani gerekçesi belirtiliyorsa** o cümlede yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

Bu soruda ise şiirde yargı-gerekçe sorulmuştur. Seçenekleri incelediğimizde **D seçeneğinde iki yargı bulunduğunu ve birinin diğerinin gerekçesi olarak söylendiğini** görüyoruz. Birinci dizede “**yağmurun hep sevgiliyi hatırlatmasının**” nedeni, gerekçesi, ikinci dizedeki “**sevgilisinden yağmurlu günde ayrılması**” olarak verilmektedir. Bu şekilde iki yargılı sorulan sorularda ikinci yargının başına “**çünkü**” bağlacı getirilerek yargı-gerekçenin varlığı kontrol edilmelidir. “**Çünkü**” bağlacı anlamca cümleyi tamamlıyorsa o cümlede yargı gerekçesiyle birlikte verilmiş, demektir.

Cevap D

TEST-2 Soru-2

3. Bu tip sorularda her cümlenin yanına birkaç kelime ile cümlede anlatılanı veren ana kavramları yazmak gerekir. Bu soruda ana kavramları şu şekilde yazabiliriz:

I. cümle, sanat eseri-günlük yaşam

II. cümle, özgünlük-geçmiş yazarlar

III. cümle, tekrar okunma-özgünlük

IV. cümle, yapıt-mektup

V. cümle, geçmişe kapanma-özgünlük

Görüldüğü üzere II. ve V. cümlelerde özgünlükle geçmiş yazarları ve yapıtları tanımak arasında ilişki kurulmakta, geçmiş bilinmeden özgünlüğün yakalanamayacağı belirtilmektedir.

Cevap C

TEST-2 Soru-4

4. **Mecazlı söyleyiş**, gerçek anlamı dışında kullanılan sözlerdir. Bir cümlede söz sanatları, gerçek anlamından uzaklaşmış sözler varsa o cümle mecazlı bir söyleyiş içerir.

I. cümlede “**yeni düğümler, yeni ilmekler, yeni çözüm yolları aramak**” sözüyle, III. cümlede “**kendi yolunu kendi çizmek**” sözüyle, IV. cümlede “**üstüne tapulu olmak**” sözüyle, V. cümlede “**ölümsüzlüğü yakalaması**” sözüyle mecazlı söyleyiş sağlanmıştır. B seçeneğindeki “Bir sanatçı için bu durum, daha da kaçınılmaz olur.” cümlesinde mecazlı söyleyiş yoktur.

Cevap B

TEST-2 Soru-6

5. Soruda verilen öncül cümlede, “**gelecekle ilgili tahminlerin, geçmişte yaşananlardan ders çıkarıldığında tutturulabileceği**” belirtiliyor. Bu cümleye anlamca en yakın cümle E seçeneğindeki “**Yaşamda ileride yaşanacak her şey, yaşanmışlıkların açtığı yol takip edilerek sezilebilir.**” cümlesidir. Çünkü bu cümlede de “**yaşanacakların geçmişte yaşananlardan yola çıkarak sezilebileceği**” söyleniyor.

Cevap E